

Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBANYASZATI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVIII. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

ÁRA 1,80 FORINT

1981. FEBRUÁR 1.

Évzáró-évnyitó munkásör egységgyűlés

Példamutatás munkában,

szolgálatban

Kitüntetések

A munkásörsejben hosszú ideje kifejtett eredményes munkájuk elismerésül a Munkásörsej Baranya megyei Parancsnoksága Kiváló Parancsnok kitüntetésben részesítette Zámbo Imre szakaszparancsnokot, Takács Józsefet (Anyag- és áruforgalmi főosztály), Mustos Istvánt (ÉDÜ). Kiváló Munkásör kitüntetését kapott: Réz Gyula (Szolgáltatató üzem), Dányi Zoltán (IV. sz. bányüzem), Barnizs Gyula (II. sz. bányüzem), Magvasi Lajos (IV. sz. bányüzem), Juhász István (III. sz. bányüzem), Kun Jenő (II. sz. bányüzem), Gyurity Sándorné (ÉDÜ), Magyar István (Szolgáltatató üzem).

A Munkásörsej Országos Parancsnoksága 20 éves szolgálat elismerésül Szolgálati Erdemérem kitüntetésben részesítette: ifj. Nemeskéri Gyulát (Kís.-kut. üzem), Dékány Lászlót (Kutató-mélyfúró üzem), Bittner Ferencet (IV. sz. bányüzem), Fatér Jánost (IV. sz. bányüzem), Gáspár Pált (III. sz. bányüzem), Göncz Jánost (Kutató-mélyfúró üzem), Tasnádi Lajost (II. sz. bányüzem).

15 éves szolgálat elismerésül Szolgálati Erdemérem kitüntetésben részesült: Frank Ferenc (IV. sz. bányüzem), Menus János (III. sz. bányüzem), Szabó Pál (III. sz. bányüzem), Mudri József (IV. sz. bányüzem), Zámbo Imre (IV. sz. bányüzem), Csóti Imre (III. sz. bányüzem), ifj. Herman András (IV. sz. bányüzem), Tompa István (III. sz. bányüzem) és Kovács Imre (II. sz. bányüzem).

10 éves szolgálat elismerésül Szolgálati Erdemérem kitüntetését kapott Hadnagy József és Lehoczki Mihály (IV. sz. bányüzem).

Pártnap

Pulai Miklós, az Országos Terhivatal elnökhelyettese január 14-én a Központ zsúfolásig megtelt tanácstermében pártnapot tartott a hatodik ötéves népgazdasági terv célkitűzéseiről.

A pártnap előtt üzemlátogatáson vett részt az Ércdúsító üzemben. A vendéget elkísérte dr. Dányi Pál, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának titkára és dr. Kiszvári András, a Magyar Nemzeti Bank megyei igazgatója.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem aulájában január 10-én évzáró-évnyitó egységgyűlésen értékelték az elmúlt év munkáját, határozták meg az ez évi feladatokat a Munkásörsej Baranya megyei Parancsnoksága közvetlen alegységei, és a Pécs városi Landler Jenő munkásörsej állománya.

Az ünnepi gyűlés elnökségében helyet foglalt Viszló Imre, az MSZMP Központi Bizottságának munkatársa; Szabó Erik, a Munkásörsej Országos Parancsnokságának osztályvezetője; Lukács János, a Baranya megyei Pártbizottság első titkára; megyénk, városunk párt, társadalmi, gazdasági vezetésének képviselői.

Sári Ferenc, a Munkásörsej Pécs városi parancsnoka számolt be az 1980-as kiképzési és szolgálati év feladatainak végrehajtásáról, ismertette az új év feladatait.

Túlzás nélkül megállapítható — mondotta, — hogy eseményekben gazdag évet zártunk. A nemzetközi helyzet feszültebbé vált, de továbbra is az emberek békevágya, az enyhülési folyamat előbbrevitele a meghatározó. Belpolitikai életünkben kiemelkedő esemény volt az elmúlt évben a párt XII. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 35. évfordulója, az országgyűlési és tanácsválasztások. A munkásörsej tagjai a szocialista brigádokban, a munkahelyi, lakóhelyi kollektívák tagjaként aktívan kivették részüket a kongresszusi munkaversenyben, a rendezvények szervezésében. A vezetőségválasztó párttaggyűléseken

a városi egység személyi állományának 16 százalékát párttiszttségbe választották.

A személyi állomány mindent elkövetett 1980. évben annak érdekében, hogy a kiképzési tervben szereplő célokat elérjék. A foglalkozásokon való részvétel megfelelő. Javult a vezetés színvonala, tervszerűbb lett az irányítás. Jó a kapcsolat a törzs és az alegységek parancsnokai között. A gyakorlatok jó légkörben, hangulatban folynak le. Javult a fegyelmi helyzet, a nevelő, megelőző munka került előtérbe. Tovább fejlődött az egység pártirányítása, a pártiszterekkel és -szervezetekkel szorosabbá vált a kapcsolat. Ennek eredményeképpen folyamatossá vált az állományépítés. A pártalapszervezetek mindenütt egyik legfontosabb pártmegtartóként kezelik a munkásörsej. Lényeges

előrelépés mutatkozik az egységben beindított szocialista versenymozgalomban. Fejlődött a kapcsolat a KISZ-szel, az MHSZ-szel, az Ifjú Gárdával, a Pécsért állomásozó honvédségi alakulatokkal.

Az 1981. év feladatairól szólva Sári Ferenc mindezekelőtt azt hangsúlyozta, hogy a gazdasági terveink teljesítése megkívánja munkásörsej példamutatását vállalásaik teljesítésében, az előttük álló feladatok megoldásának segítésében.

— Újabb munkásörsejekkel készülünk a munkásörsej megalakulásának 25. évfordulójára! Meg vagyunk győződve arról, hogy kommunistához méltóan megoldjuk feladatainkat. Előre az 1981-es kiképzési és szolgálati feladatok teljesítéséért, előre a legjobb egység cím elnyeréséért — fejezte be beszédét Sári Ferenc városi parancsnok.

Ezután a megyei parancsnok által kezdeményezett szocialista versenymozgalom eredményeit hirdették ki. A Munkásörsej Baranya megyei parancsnoksága legjobb egysége címet, oklevelet és serleget a pécsi Landler Jenő egység nyerte el (vállalatunknál dolgozó munkásörsej zöme ennek az egységnek a tagja).

Az 1980. évben végzett kiemelkedő munkáért Lukács János, Szentirányi József, Megyaszai József, Sári Ferenc és Szabó Erik adott át kitüntetések. Kiváló Parancsnok címet 16,

(Folytatás a 2. oldalon.)

A Munkásörsej Országos Parancsnoksága nevében Szabó Erik osztályvezető adta át a kitüntetések.

Hatékonyabb munka

– magasabb bér

Az 1981. évi bérfejlesztésről döntöttek a II. sz. bányüzemben

Ez év első kibővített szakszervezeti bizalmi testületi értekezletét tartották meg január elején a II. sz. bányüzemben. Fontosságáról már előre jelzett a bizalmiak számára kiadott írásos anyag, hisz nem kisebb témát vitattak meg és fogadtak el, mint az 1981. évi üzemi bérpolitika és bérfejlesztés irányelveit, a prémiumszabályzat módosítását, balesetelhárítási és egészségvédelmi intézkedési tervet, valamint az üzemi szociálpolitikai terv 1980. évi teljesítéséről szóló beszámolót.

A bérpolitika és bérfejlesztés irányelveinek írásos előterjesztéséhez Bujtor Béla üzemvezető mondott szóbeli kiegészítést.

— Fő irányelv, hogy vállalatunk 1981-ben a bázis bértömeg 4 százalékkal növelt összegét használhatja fel bérfejlesztésre és ehhez kell az üzemi bérfejlesztésnek is igazodnia. Ez az 1981. évi bértömegből a hűségjutalom és szénjárandóság nélkül 2,2 százalékos bérfejlesztést jelent állománycsoportonként, plusz 0,8 százalék alapbérésítést az 1980. évi bérfejlesztésnél felhasznált mozgóbérből, plusz 1 százalék alapbérésítést részlegszinten a mozgóbérből.

A balesetelhárítási és egészségvédelmi intézkedési tervet, valamint az üzemi szociálpolitikai terv 1980. évi teljesítéséről szóló beszámolót.

— A prémiumszabályzat módosítására azért került sor, mert a zárvégre és a bányafúrásra biztosított bérfejlesztést mozgóbérből kell kezelni és a mozgóbérből rugalmasan kell alkalmazkodni a változó körülményekhez — hangsúlyozta az üzemvezető.

Fejtési csapatoknál a munkahelyi körülmények figyelembevételével az egy termelt tonnára kifizethető

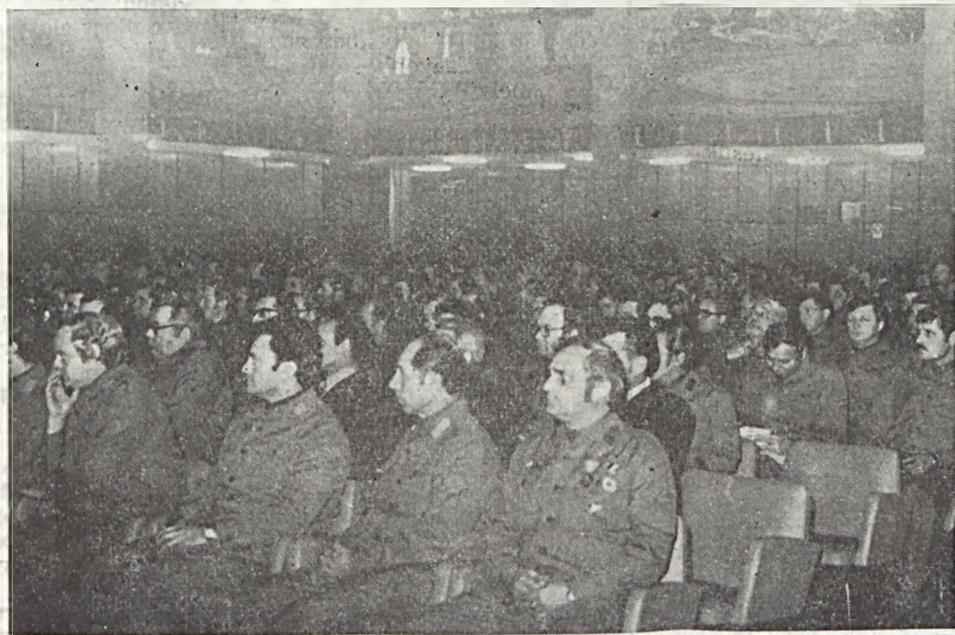
premiumpot a tervfeladat megállapításával egyidőben a körletvezetőnek kell meghatároznia, mely 12–20 forint között mozoghat, de körletszinten 15 forint/tonna átlagot nem haladhatja meg. A vágathajtó csapatok prémiumtervezetének elfogadása komoly vitának az eredménye volt.

Végül az előterjesztést fogadta el a testületi ülés, amely szerint a terv teljesítése esetén a csapat körülményeinek figyelembevételével kihajtott folyóméterenként normál vágathajtásnál 200 forinttól 350 forintig, dupla vágathajtásnál 300 forinttól 400 forintig, gurítónál 200 forint/fm, feltörésnél 0–10 méterig 250 forint/fm, 10–20 méterig 300 forint/fm, 20 méter felett 350 forint/fm fizethető. Bányafúrásnál a fúrhatóságtól függően 1–2 forint/fm fizethető, 1,7 forint/fm részlegszintű átlagban s az V. üzemben lefűrt méterek után 6 forint/fm prémium fizethető.

A kifizetési feltételeknél a baleset csökkentő tényező. Viszont fontos változás: ha hó közben egy csapat a körülmények változása miatt indokoltan tervének csak 90 százalékát — vagy ettől többet, de terv alatt — hozza és a körlet tervet teljesített, akkor prémium fizethető a részére. Ha a körletterv nincs teljesítve, de a csapat a saját tervét teljesíti szintén fizethető prémium.

Földényi Tibor összefoglalójában a szakszervezeti bizottság nevében köszönte meg a bizalmi ülés résztvevőinek, hogy e fontos témákban körültekintő döntés született.

Kukai András

Az ünnepélyes egységgyűlés résztvevői

Csöndör László felvétele

Két üzemben is napirenden a termelésirányítók helyzete

III. bányauzem: Emberközelen a döntés

Avállalati párt-végrehajtóbizottság a közelmúltban tárgyalta a termelést közvetlen irányítók munkájáról, jog- és hatáskörük gyakorlatáról, erkölcsi, anyagi megbecsülésükről szóló jelentést.

Az alábbiakban a III. sz. bányauzem és a Szolgáltató üzem e témával kapcsolatos tapasztalatairól kívánunk beszámolni, a teljesség igénye nélkül.

Üzemünkben már 1977. II. félévében a részlegvezetők kezébe került a fegyelmi jogkör. Az üzemvezető csak akkor foglalkozik fegyelmi ügyekkel, ha súlyos eset fordul elő, ha a dolgozó a tényállást nem fogadta el vagy az elkövető kimondottan, üzemi szintű hatáskörbe tartozik.

A számok azt bizonyítják, hogy helyes volt a decentralizálás. A részlegvezetők jól éltek a jogköruikkel. Leszűkült a bürokrácia lehetősége, mivel kiiktatódnak a közbülső lépcsők, s a javaslat helyébe az egyenes döntés lép. A munkahelyen a dolgozót jobban ismerik, így a nevelő hatás is jobban érvényesül. Sami még nagyon lényeges, ezt a hatást a részlegvezetés ellenőrizni is tudja. Vízválasztót jelent tehát e vonatkozásban, hogy a részlegvezető dönt és ehhez személyesen is meghallgathatja az érintett dolgozót.

Az is tapasztalat, hogy a jogkör leadása óta csökkent az mdb-ügyek száma és fellebbezés szinte nem is fordul elő.

A megkérdézett részlegvezetők véleménye szerint is hasznosnak bizonyult a fegyelmi jogkör leadása, mivel a negatív jelenségekre gyorsabban reagálhatnak, egyszerűbb az ügyintézés és nőtt a körletvezetés tekintélye is.

Régebben komoly problémát okozott, hogy egy-egy fegyelmi ügy kezdeményezése és lezárása között sokszor három négy hónap is eltelt. Mire a dolgozó kézzhez kapta a fegyelmi határozatot, már nem is nagyon

emlékezett az elkövetett fejelemisértésre. Így a nevelő hatás sem érvényesülhetett igazán.

Negatívumként említhető, hogy az igazolatlan műszakmunkásnál ma még ritkábban kezdeményez a körletvezetés eljárást, így ezek az ügyek gyakran az üzemvezetőhöz kerülnek.

Ha azt próbáljuk vizsgálni, fegyelmi ügyekben milyen az aknászok, robbantómesterek kezdeményező aktivitása, akkor azt mondhatjuk, még nem megfelelő.

Tapasztalható még liberális csupán olyan alapon, hogy holnap is hozni kell a tervet, ezért esetleg egyesek el is nézik a fegyelmezetlenségeket. De olyan alapon is, ha a körletvezető büntet, nem az aknásznak vagy a robbantómesternek kell megmagyarázni a rossz bizonyítványt.

Véleményem szerint elmentmondás van abban, hogy a részlegvezető a fizikaiakkal szemben közvetlenül gyakorolhatja a fegyelmi jogkört, de a beosztott műszakiak vonatkozása-

sában csak javaslatot tehet. E két vonal szinkronba hozása jelenthetné az előrelépést.

Ezek után nézzük meg a jutalmazási oldalt. A fizikaiak és műszakiak premizálása a részlegvezető és helyettese kivételével a részlegnek történik. A jutalmazások mértékének megalapozottsága és igazságossága azt az igényt is támasztja, hogy az egyén teljesítményét reális felmérések és véleménykérek előzzék meg.

Üzemi szinten az a tapasztalat, hogy a jutalmak odaítélésénél még nem eléggé érvényesül nálunk sem az aknász-robbantómester véleményének kikérése. Vannak olyan részlegeink például a gépészetnél vagy a szállítáznál, ahol e vonatkozásban nincs probléma, de néhány helyen még nem alakultak ki ezek a tartalmas partneri kapcsolatok.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a jogkörök helyes alkalmazásának kikristályosodása nem egy-két nap alatt történik. Érvényesülésükért még sokat kell tenni nemcsak az üzemi vezetőknek, hanem a közvetlen termelést irányítóknak is. Éppen ezért tartjuk fontosnak és alapvetőnek az üzemi demokrácia fejlesztését fórumainak tartalommal való megtöltését.

Herendi István

Szolgáltató üzem:

Túl sok az adminisztráció

A téma jelentőségét üzemi munkában az ilyen munkakörű dolgozók termelésben betöltött közismerten fontos szerepe húzza alá. Munkájuk során a termelésirányítók részt vesznek a műszaki-gazdasági vezetés által meghatározott feladatok végrehajtásának közvetlen irányításában, a végrehajtás során felmerült problémák megoldásában közvetítő szerepet töltenek be a vezetési és a végrehajtási szintek között.

Az előterjesztés, illetve az üzemi párt-vb állásfoglalása elismeréssel szövegezték a termelésirányítók munkájáról, szakmai felkészültségéről.

Bár a központilag és helyileg szervezett szakmai és politikai továbbképzések, valamint az önképzés fejlődése következtében nőtt a középkaderek szakmai-politikai tudása, vezetői készsége, ennek ellenére nem tekinthető kialakultnak, megoldottnak képzési továbbképzési rendszerük.

A termelésirányítók munkáját számos, jórészt túlkülfüggetlen körülmény nehezíti. Munkaidejük jelentős részét adminisztrációs tennivalók emésztik fel. Gyakran kéri „segítséget” olyan szervezési, mozgósítási feladatokhoz, amelyeket tulajdonképpen nem is nekik kellene elvégezni. A fejlesztési, beruházási munkák jobb előkészítése, például a tervek határidőre való elkészülte, a munkák megfelelő anyagelőkészítése számos — a végrehajtás során jelentkező — nehézsé-

geket már az előkészítés, a tervezés stádiumában kiküszöbölhet.

A termelésirányítók egy része elégedetlen bérével, keresetével. A vb állásfoglalása szerint a Szolgáltató üzemben a termelésirányító III.—IV.—V. kategóriában és műszaki állományba tartozó dolgozók jövedelme elmarad a vállalat üzemeinek hasonló munkakörű dolgozóinak jövedelmétől, s az elmaradás üzemi forrásból nem oldható meg. A termelésirányítók lakáshelyzete — a vállalati és az üzemi lehetőségekhez képest — jó.

Az erkölcsi megbecsülés terén alkalmazott üzemi gyakorlattal a termelésirányítók többsége egyetért, bár nem ritka az olyan vélemény sem, hogy a velük szemben állított követelményekkel nincs arányban megbecsülésük.

A fentiekből adódnak a következő időszak tennivalói: jobb szervezéssel (felesleges adminisztráció csökkentése, beruházási, fejlesztési munkák jobb előkészítése stb.), csökkenteni kell a termelésirányítók leterheltségét. Elsősorban ezzel érhető el, hogy ilyen munkakörben dolgozók többet tudjanak foglalkozni a termelési szakmai, emberi oldalával. Kiemelkedő fontosságú, hogy a termelést közvetlen irányítók anyagi-erkölcsi megbecsülése szinkronban legyen az általuk irányított munkakollektíva megtöltésével.

Bácskay Frigyes

A pártnapok menetrendje

Vállalatunknál a VI. ötéves terv és az 1981. évi népgazdasági terv gazdaságpolitikai céljainak, követelményeinek ismertetésére az alábbi helyeken, időben és előadókkal szerveznek pártnapokat.

Szolgáltató üzem nagytermében február 3-án 15 órakor, előadó: Kablár János, IV. sz. bányauzem tanácstermében február 4-én 15 órakor, előadó: dr. Nagy József, a megyei párt-

bizottság tagja, országgyűlési képviselő, III. sz. bányauzem tanácstermében február 4-én 15 órakor, előadó: Böhm Tibor, a IV. sz. bányauzem tanácstermében február 5-én 14,30 órakor, előadó: Bimbó József, a Kutató-mélyfúró üzem műhelyében február 11-én 14 órakor, előadó: Barcsa Zsigmond, a Kísérleti-kutatási és automatizálási üzem pártnapja a Központ tanácstermében lesz február

11-én 16 órakor, előadó: Honti Lajos, a III. sz. bányauzem tanácstermében február 11-én 15,45 órakor, előadó: Geisz Ferenc, a IV. sz. bányauzem tanácstermében február 12-én 15,20 órakor, előadó: Tukora István és a Kutató-mélyfúró üzem kultúrtermében február 12-én 15 órakor, előadó: dr. Barabás Andor. Minden érdeklődőt várunk.

Védjük a közöset!

A társadalmi tulajdon védelme a Kutató-mélyfúró üzemben

Sajnos sokan vannak még mindig olyanok, akik hanyagul, nemtörődöm módon okoznak kárt a népgazdaságnak, vagy éppen tudatosan eltulajdonítják saját céljukra a hozzáférhető anyagot. Eppen ezért az állami, rendészeti de ezen túlmenően minden társadalmi szervre, az egyénekre fontos feladatok hárulnak e téren is.

Nem véletlen tehát, hogy a Kutató-mélyfúró üzem szakszervezeti bizottsága, majd a pártalapszervezet vezetősége is foglalkozott a társadalmi tulajdon védelmével. Varga Béla üzemrendész alapos, részletekre is kiterjedő jelentést készített a két társadalmi szerv számára.

Az üzem vezetősége 1978—80. években több utasítással szabályozott néhány olyan kérdést, melyek befolyásolják a társadalmi tulajdon védelmét. Ezek közül legjelentősebb — az üzem speciális helyzetéből fakadóan a gépkocsi menetlevelek igazolásának és az üzemanyag felhasználásának és elszámoltatásának szabályozása. Ez az üzemanyag-felhasználás terén jelentős javulást eredményezhet.

Az üzem speciális helyzete azonban sok problémát okoz. A fúrások vidéken vagy a Mecsekben egymástól nagyobb távolságban mélyülnek le. Amikor már a helyszínen van a fúróbrigád általában nincs probléma. Az alapépítés és a toronyszerelés ideje alatt azonban már több esetben fordult elő lopás. Előfordult, hogy a helyszínen tárolt építőanyagokból eltűnt valami, s még a lezárt öltözőbódét is feltörték már, szerszámot, edényt, munkaruhát loptak el. A vizsgálatok ilyen esetekben általában nem vezettek eredményre.

Sajnos az üzemen belül is voltak problémák. Előfordult anyagok, szerszámok, kisebb gépek eltulajdonítása is. Ez elsősorban a nem előírás szerinti tá-

rolás és a szabálytalan szállítás és bizonylatkezelés következménye volt. E téren már 1980. évben is nagyobb szigorral lépett fel az üzem vezetősége és ennek eredményeképpen további javulás várható.

A másik jelentős kérdés a nagyértékű gépek, műszerek használatánál, javításánál és tárolásánál vetődik fel. A gondatlan kezelés, a rendeltetés szerinti használatól eltérés a munkahelyeken komoly károkat, meghibásodásokat jelenthetnek. Ilyenre is volt példa, ezek ellen az üzem vezetősége szigorúan fellépett és kártérítésre kötelezte a vétkező dolgozókat. Nyilvánvaló azonban, hogy itt alapvető szemléletváltozásnak kell bekövetkeznie, s e téren komoly feladatok hárulnak a szocialista brigádokra. Ezek vállalásaikban már ez évben fokozott mértékben kiterjenek a társadalmi tulajdon védelmére. Fokozott gondot kell fordítani a raktározásra beszállított gépek helyszíni letisztítására, gondos kezelésére, mert ez a gépek használhatóságát segíti elő. Az üzem területén viszont nincs mód erre.

Gond van a raktározással is. A nagyobb tömegű gépek számára nincs elegendő fedett tér, így az időjárás viszontagságai károsan befolyásolhatják állapotukat. Nyolfóliával vagy ponyvával letakarás viszont megoldja a problémát.

Koch László

Példamutatás munkában, szolgálatban

(Folytatás az 1. oldalról.)

Kiváló Munkásör kitüntetés 28 munkásör kapta meg. A Szolgálati Érdeméremet 20 év után 14, 15 év után 23, 10 év után 20 fő vette át. Munkásör emlékéremet és emléklapot 23 fő kapott.

Szentirányi József, az MSZMP Pécs városi Bizottsága nevében köszöntötte az ünnepélyes egygyűlés résztvevőit. Elmondotta, hogy a városi pártbizottság végrehajtó bizottsága a közelmúltban tárgyalta a munkásörség tevékenységéről készült jelentést és megállapította: a kiképzési, szolgálati, állományépítő és szervezési feladatokat teljesítették. Fejlődött a vezetés színvonala, fokozódott az aktivitás. Határidőre elkészült a munkásörség 24 éves tevékenységét reprezentáló emlékszoja.

Bízunk abban, hogy a munkásörök a jövőben is példamutatóak lesznek a szocialista munkaversenyben, a feladatokra való mozgósításban, a végrehajtásban — mondta a városi pártbizottság első titkára. Megköszönte a leszerelőknek, tartalék állományba vonulóknak az eddig végzett munkát, köszöntötte az esküttevőket, a kitüntetteket, az egység egész állományát a kitüntető cím és serleg elnyerése alkalmából.

Eredményes, jó munkát, békés körülmények között még nagyobb lelkiismeretességgel munkálkodjanak a párt XII. kongresszusa határozatainak végrehajtásában — mondotta befejezésül.

A kitüntetettek nevében Csillag József mondott köszönetet, majd a munkásörjelöltek eskütétele következt, amikor Leibhám Ádám a leszerelők és a tartalék állományba vonulók nevében jelképesen átadta a fegyvert Boros Györgynek, az esküt tett munkásörök képviselőjének.

Az évszázó-évnitő egygyűlés az Internacionálé hangjaival zárult.

Mecsek Ércbányász

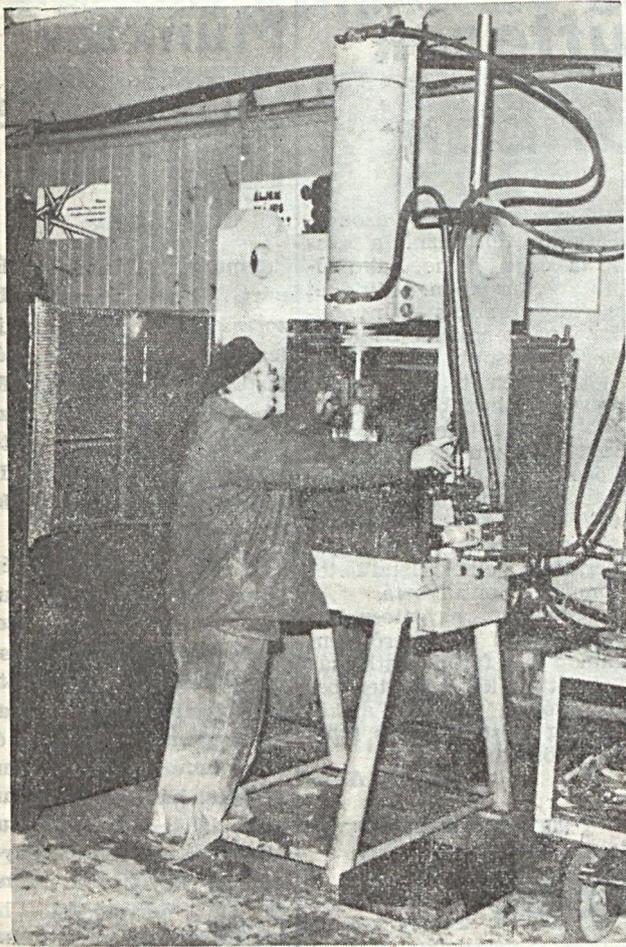
A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Kablár János
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-243, 7-147

Kiadja
a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

MÉV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
 Előfizetési díj egy évre
 43,20 forint
 Előfizethető
 a szakszervezeti bizalmiaknál

Ny-623-4

Tóth József, a IV. sz. bányauzem fúrógépjavitó műhely csoportvezetője az 50 tonnás hidraulikus lemezprezen, Fodor Károly újításán dolgozik.

Törd a fejed -- érdeemes

Az országos kezdeményezésre beindult újítómozgalomnak már többéves tradíciója van a MÉV-nél és természetesen a IV. sz. bányauzemben is. A mozgalom négyéves eredményeit

és tapasztalatait összegezte Horváth Kálmán, a IV. sz. bányauzem főmérnöke. Az alábbi táblázat összefoglaló adatokat tartalmaz üzemünk négyéves újítómozgalmára vonatkozóan.

Megnevezés	1977.	1978.	1979.	1980.
Beadott újítások száma	24	26	21	16
Hasznosított újítások száma	9	16	21	7
Elutasított újítások száma	10	5	4	2
A hasznosított újítások gazdasági eredménye ezer forintban	212,5	2626	680	1640
Kifizetett újítási díj	18 800	100 330	33 780	63 000
Újítási díjkulcs %-ban	9	4	6	4

A táblázat adatai az első látásra viszonylag kedvezőnek tűnnek: hiszen az újítások száma évről évre közel azonos tendenciát mutat és gazdasági hasznosságuk forint vetülete is figyelemre méltó. Mindezek ellenére sem lehetünk egyértelműen elégedettek.

Sajnos a dolgozók egy része az újítómozgalommal kapcsolatban közömbössé válik, ez különösen az idősebb korosztályra jellemző. Helyesebb lenne kevesebb, de megalapozottabb újítási feladattervet kidolgozni és ezeknek a terveknek nemcsak egy évet, hanem hosszabb kifutási időt hagyni. Az újítási díjkulcs százaléknak feleltetése is ösztönzőleg hatna a mozgalomra. A „vállalati újítási verseny” összehasonlítási alapjának a gazdasági eredménynek (forint/fő) kellene lenni és nem a darab/100 fő legyen a legfontosabb kritérium. Ez különösen hátrányosan érinti a termelő üzemeket, mivel ott kevesebb, de nagyobb anyagi haszonnal járó újítások vannak, a laboratóriumok és műhelyek több, kisebb újításaival szemben.

A korábbi patronálórendszer a segéd- és szakmunkások értékes gondolatait

sejthetné realizálni, mivel az utóbbi időben az innen származó újítási javaslatok száma erősen visszaesett.

Nem utolsó sorban a gördülékenyebb és kevésbé bürokratikus ügyintézés is segíthetné a mozgalom ügyét. Mindezek ellenére üzemünk sokat tett és a jövőben is tenni fog az újítómozgalom érdekében. Gépészetünk sok hasznos újítást terjesztett elő, aminek csak egy részét fogadták el, az elutasítottak közül nem is egyet azóta is gazdaságosan alkalmazunk. Ilyenek az SZBA-500 típusú fúrógép átalakítása, a fúrógépek import alkatrészeinek hazai, sőt üzemi előállítású pótlása, valamint a finn fúrókalapácsok alkatrészeinek üzemi előállítása. Üzemünk az újítómozgalom mellett támogatja a „TMSM” és „Alkotó Ifjúság” mozgalmat.

Az üzemünkben megvalósult nagyobb horderejű technológiai fejlesztésekért 131 ezer forintot fizettünk ki beralapunk terhére. A mozgalom támogatása céljából ajánlásokat sokszorosítottunk a dolgozóknak és javaslatokat tettünk a feladattervek végrehajtására.

Dr. Góbi János

Vízútprogram Baranyában

Baranya megye 303 települése közül 82 rendelkezik intézményi vagy közüzemi vízművel. Ez azt jelenti, hogy a megye lakosságának 65 százaléka iszik egészséges vezetékes vizet. Mintegy 191 községben azonban — a rendszeres KÖJÁL vizsgálatok alapján a vízellátást célzó ázott kutakban csak szennyezett, egészségre ártalmas víz van. Az utóbbi időben ugyanis a mezőgazdaság kemizálódása, a növekvő mennyiségű ipari, mezőgazdasági kommunális szennyvíz és szemét, a talajvizek erőteljes elszennyeződését, fertőződését okozta. Baranyában 18 olyan község van, ahol az ivóvíz annyira veszélyes különösen a csecsemők, gyermekek egészségére, hogy lajtoskocsikkal hordják az ivóvizet. Fontolóra veszik azt is, hogy több faluba, mint a tejet, nylonzacskóba szállítsák az egészséges ivóvizet, legálább a csecsemők részére. Mindezen túlmenően a higiénias igény általános megnövekedése, az egészséges, új falusi házakba a víz bevezetése, a fürdőszoba megépítése szükségszerűen megköveteli a törpevízművek kiépítését.

Ma egészséges ivóvíz mélyebb, a szennyeződésektől védett rétegekből nyerhető ez pedig nem olcsó dolog. Ugyanakkor Baranya megye aprófalvas települései szerkezete miatt egy-egy községi tanácsnak meglehetősen kevés pénze van közsegfejlesztési célra. Így aztán a felsőbb szervek, első sorban a megyei tanács támogatása szükséges, de nagy feladatok hárulnak a termelőszövetkezetekre is. Ugyanis egy-egy major számára lefűrt kút vízből részesedhet a közeli település lakossága is, hiszen ők is rendszerint a tsz-ben dolgoznak.

A program megindítása már tavaly megkezdődött. A MÉV átértéve a megye számára oly fontos feladat megoldását, 1980-tól kezdve szabad fúrású kapacitásának jelentős részét e célra biztosítja. Már 1980-ban megkezdődtek a hatósági

előírásoknak megfelelő előkészítő munkák. A Kutató-mélyfúró üzem szakemberei, hogy a kutak fúrása valóban eredményes legyen a saját kutatási eredmények, adatok felhasználásával készítik a terveket. 1980-ban 25 darab, különböző mélységű és célú fűrt kútát mélyített az üzem. Ebből 5 vízkút tekinthető e program kezdetének. Ezzel 4 község vízellátása oldódott meg. Jelenleg 19 darab tervre és 4 darab kút kivitelezésére van az üzemnek megrendelése, de az illetékesek szerint folyamatosan érkeznek majd a következők is. Várhatóan ez évben mintegy 2000 folyóméter vízkút lemélyítésére lesz az üzemnek lehetősége. Az igények által meghatározott sürgősségi besorolás még nem ismert, márpedig a kutak mélysége változó. Ezért előreláthatólag ez évben 8-10 kút készül el. A program tovább folytatódik még a VI. ötéves terv befejezése után is.

A vízkút-fúrás, kiképzés más technológiát, tehát más gépet is követel meg. Várható, hogy ez évben a Kutató-mélyfúró üzem vásárol egy szovjet portábilis kút-fúró berendezést. Ezzel modern szerkezetű kutak építése lehetséges, ez pedig kedvezően befolyásolja a vízhozamot. A program nagy feladatokat ró a hidrogeológiai csoportra is, hiszen az előírt vizsgálatok elvégzése, a közegészségügyi rendeletek betartása, a hatóságokkal való kapcsolattartás nagy szakértelmet és jelentős munkaidő ráfordítást igényel.

Nem említettük még a hévízfeltáró fúrásokat. Várhatóan ebből is részt vállal a MÉV. Jelenleg két darab hévízkút előkészítő munkálatai folynak.

A kutak kivitelezése, a munka kényesége és az előírt vizsgálatok nagy szakmai feladatokat ró a szakemberekre. Biztosra vehetjük, hogy az üzem e munkában is megőrzi jó hírét, s tevékenysége hasznos lesz a vállalat és a megye lakossága számára is.

Koch László

A Kandó-brigád tervei Szeretnénk továbblépni

A közelmúltban zajlott le a számadások ideje és jelenleg a tervezetések időszakát élük vállalatunk szocialista brigádjai. Így van ez a III. sz. bányauzem Kandó Kálmán szocialista brigádjánál is. A kollektíva már 14 éves múltra tekinthet vissza. Szakmai, politikai, de legfőként emberi téren olyan fejlődésen ment át a kollektíva, amely jogos reményt ad a további előrehaladásra.

Az 1966-ban hét fővel alakult közösség 18 főre gyarapodott. Akkor egy, ma hét technikus van a kollektívának. Valamennyien esti vagy levelező tagozaton, a napi munka mellett szerezték meg képeztetésüket. Szakmunkásaink közül többen kettő vagy három szakmával rendelkeznek. Mindez lehetővé tette, hogy részlegben belül brigádunk tagjai speciális feladatok elvégzésére is alkalmasak. Talán az sem túlzás, ha úgy fogalmazunk, hogy az évek során komplex brigád lettünk. Külön öröm számunkra — és bizonyos értelemben perspektívát is jelent —, hogy a részlegszintű vezető gárda ebből a kollektívából került ki.

Régi jól bevált szokás nálunk, hogy minden évben akcioprogramot készítsünk magunknak a hármas követelmény minél jobb teljesítés érdekében. Nem kampányszerűen tanultunk, dolgoztunk, így mindenkinek személy szerint is megvolt a feladata.

A részleg vezetői és a kollégák segítőkészségének köszönhető, hogy éveken keresztül tanulhattunk. A többiek zokszó nélkül vállalták és elvégezték a kiegészítő feladatait. A megértés, egymás megbecsülése tette mindezt lehetővé. Így aztán elmondhatjuk, hogy nem kevés áldozattal jutottunk el idáig.

A művelődéspolitikai határozatok végrehajtása lemerülhet és sikeresnek mondható a brigádon belül. A beindulás óta részt veszünk az MM-mozgalomban. E vonatkozásban a legnagyobb sikernek azt tartjuk, hogy a brigád tagjai felbresztették a tanulási, művelődési igényt. Aki

benne él, az tudja, hogy ez nem is olyan könnyű feladat.

Egymás segítése, bátorítása jelentette azt a többletet, amivel leküzdöttük a lépten-nyomon tornyosuló nehézségeket. Ennek során alakult ki közöttünk a jó kollektív szellem, aminek tulajdonképpen munkasikerünket is köszönhetjük.

A brigádmozgalom legnehezebb éveiben nyertük el a Vállalat kiváló brigádja megtisztelő címet. Az elismerés további ösztönzést adott a színvonalasabb munkavégzéshez és igazolta, hogy érdemes újabb és újabb erőfeszítéseket tenni ezért.

Brigádunk tagjai egyetértéssel abban, hogy a termelési feladatokon túl bőven van mit tenni a „hogyan élünk” vonatkozásban is.

Folytatni akarjuk az öregek, iskolák, óvodák patronálását. Több éven keresztül segítettük felkészíteni az életre az Acácsy úti nyolcadikosokat. Részükre üzemlátogatást szerveztünk, pályaválasztási tanácsot adtunk. Mindannyiunknak családja, gyermeke van. Így saját érdekünknek, kötelességünknek tartjuk, hogy a fiatalokkal tőlünk telhetően megismertessük az élet realitását. Szeretnénk ha azok a fiatalok, akikkel mi foglalkozunk, sokoldalúan képzett, munkaszerető, hasznos tagjai lennének a társadalomnak.

Az elmúlt évben több brigádtagunk továbbképzésen, tanfolyamokon vett részt, ezzel is javult a szakmai felkészültségük. Két brigádtagunk a műszaki főiskola előkészítőjére jár, egy pedig szakközépiskolában képezi magát.

Egyre többször esik szó arról, hogy a szocialista brigádmozgalom válságban van. Mi nem így érezzük, már csak azért sem, mert rendezvényeink többségén a családtagok is részt vesznek, sőt időnként pont ők a kezdeményezők. A kelleme a haszonnal összekötve próbálunk olyan közösségi életet kialakítani, amelyben a szabad időben végzett tevékenység is közös örömet jelent.

Nem szeretném ha nagyképűségnek tünne, de szeretnénk megpályázni az Ágazat kiváló brigádja címet. Jól tudjuk, hogy nem könnyű az út odáig, mi mégis megpróbálunk becsületes és lelkes munkával végigmenni ezen az úton...

Kukal András

Takács Lajos

Bányajáráson

— Jó szerencsét! A II. sz. bányauzeméből jöttünk, az itt dolgozó csapatunkhoz.

— Van állandó belépőjük a IV. sz. bányauzemhez?

— Nincs.

— Akkor várjanak. Főnök! Bemehetnek? Nincs állandó belépőjük.

— Igen. Ide fognak járni rendszeresen.

— Így kezdődött az első bányajárásunk, amikor a IV. sz. bányauzem portáján beléptünk.

— Hosszú várakozás a felszerelés egyes állomásain, rövid

raport Berecz István körletvezető-helyettesével, az itt dolgozó csapatok felügyeletével és sietős léptekkel igyekszünk az aknához.

— Talp — ötszáz — kiáltja a főcsatlós és belépünk a kasba, ügyelve, hogy mi összetartozó „első bányajárók”, II. sz. bányauzem bányamérők, nehogy elkeveredjünk egymástól.

— Nagyokat nyelünk, hogy a mélység felé száguldova a dobhártyánkra nehezedő nyomást ellensúlyozzuk, s aztán simán érkezzünk a talpra. Várakozunk népesre, majd kapjuk a hírt,

valami karambol történt a rendezőn. Nekivágunk gyalog a 13. szinten az V. üzem szállítóaknájához, ahol a 6-os csapat dolgozik.

A távolban villanó fényre azt hisszük, a végállomás, de kiderül, hogy csak a 13/21-es vakakna rendezője. Gondolatban átlépjük a IV-es V-ös üzem határát, és még a fele út vissza van.

Vége végállomás. A lábunk érzékszabony, hogy majd öt kilométert jártak megállás nélkül. Éles kékes fényvel a hegesztő vakit el néhány másodpercre. Fémhátról építenek az elágazás kezdéshez Szevegnáni Lajos szakvezető vjáj irányításával a csapattagok. A Z6-os szerelvényből a Z2-es elágazáskezdés bizony megoldoztatja őket. Személyközlekedő vágat kihajtását végzik a szállító- és a vakakna között. Ja-

nuár 4-én volt itt az első műszakja a csapatnak. Ők már az V-ös üzem honfoglalást készítik elő e vágat kihajtásához. Egy irányadással és színtárcsával mi is hozzájárulunk a közlekedő vágat kihajtásához.

Mire végzünk, már csak a délelőtti kiszállókkal tudunk jönni. Kifelé jövet szerencsénk van, mert a csillébe szerelt fapadoson tesszük meg a közel 5 kilométert. A majdnem száguldo szerelvény zötyögése egyáltalán nem emlékeztet a pulmann kocsi sima siklására. Néha vesén vagy hátba vág a csille széle, figyelmeztetve arra, még bányában vagyunk, nem lankadhat a figyelmeztetés.

A napra érve a hideget és hőszállingózást örömmel fogadjuk és jószerecséttel köszönünk a délutános leszállóknak.

VÁLASZOK, INTÉZKEDÉSEK

A Központ dolgozó bírálták a múlt évi november 7-9. között kialakított munkarend módosítást, mivel az nem igazodott az országos munkarendhez.

A kérdésre Juhász Károly munkügyi osztályvezető válaszolt:

A munkarend módosításánál a vállalat vezetőse több szempontot vesz figyelembe (termelési igény, gazdaságosság, termelő szakok egymást követő váltása, az országos munkarend stb.). Mivel sok szempont-ról van szó, a döntés nem érint mindenkit kedvezően. A bírált novemberi munkarend kialakításánál például vállalatunk nem is végzett módosítást, mivel nov. 7. (péntek) fizetett nap volt, november 8. egysegesen szabad szombat, november 9. pedig vasárnap (heti pihenőnap) volt. Ez a munkarend csaknem az egész vállalat kollektívájának kedvező és előnyös volt.

Néhány dolgozó esetében — ahol ez probléma — fizetett szabadság kivételével lehet a gyermekfelügyelet megoldani. Ezekről a dolgozók előre tudnak, hisz egy évre előre közöljük — mint ez évben is — munkarend módosításokat.

Az Ercsütő üzem dolgozóinak közül többen úgy tudják, a magyar törvények szerint mindenki megválaszthatja orvosát. Ha ez így van, kérjük jelenjen meg az Ércbányászban cikk, magyarul, hogy mennyiben felel ez meg a vállalati rendelőintézet szabályainak.

A kérdésre dr. Marton

István, a vállalat jogügyi osztályvezetője válaszolt:

— Pécs városában az illetékes egészségügyi szervek úgy állapították meg az egyes körzeti orvosok kerületeit, hogy azokban a kerületekben 2500 állampolgár legyen. A mai orvosi ellátást igénylők esetében ez látszik a legoptimálisabb számnak. Minden állampolgár a lakóhelye szerinti körzeti orvosa gyógyító, megelőző segítségét köteles igénybe venni. Ha ez nem így volna és mindenki az ismerőséhez, vagy az ajánlott körzeti orvoshoz menne, ez esetben a betegellátási egyensúly felborulna és egyes körzeti orvosok munkaideje túlterhelt, míg másoké nem volna kihasználva.

Az egészségügyről szóló törvény végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet azonban lehetőséget biztosít, hogy minden magyar állampolgár a lakóhelye szerinti illetékes rendelőintézet vezetőjétől kérheti ugyanazon tanács által fenntartott rendelőintézet illetékessége területén működő más körzeti, egészségügyi szolgálat kijelölését. Gyakorlatban Pécs város területén ez úgy valószínűsíthető, hogy aki ilyen igénytel kíván élni, az írásbeli kérelmet nyújtson be a pécsi Egyesített Egészségügyi Intézmények igazgató főorvosához, Dr. Kerchi Máriához (7633 Pécs, Dr. Veress Endre u. 2.), aki dönt ezekben a kérdésekben.

Kiváló amatőrregyüttések parádéja a Ságváriban

Január 12-én este a Ságvári Endre Művelődési Házban három olyan baranyai amatőr együttes mutatkozott be, amelyek mindegyike 1980-ban elnyerte a Kiváló Együttes címet.

Először a pécsi ÁFÉSZ Janus Pannonius női kara Ivásivka Mátyás vezényletével lépett a színpadra. Műsoruk színes, sokrétű volt. Erdélyi és délvidéki gyűjtésből származó népdalok, négyszáz évvel ezelőtti reneszánsz németalföldi mű és Tillai Aurél kórusművei, melyeket a szerző e kórusnak írt — szerepeltek műsorukon. Befejező számként ősi latin szövegre írt dzsesszes elemekkel színezett amerikai kórusművet mutattak be, mellyel nagy közönségsikert arattak.

A hangulat csak foko-

zódott a Mecseknádasdi Német Nemzetiségi Együttes és a Hosszúhetényi Népi Együttes műsorával.

Mindkét együttes olyan hagyományok őrzője, melyek évekkel, évtizedekkel ezelőtt valósággal beágyazódtak a nép mindennapi életébe, nemcsak dísz, hanem meghatározott részei voltak annak. Ma is néhány helyen még megtalálható a leánykerésnek, menyasszonykísérésnek a dramatikus szokása, melyre a két együttes egy-egy gyönyörű példát mutatott be. Érdekes volt megfigyelni, összehasonlítani a

különbségeket és azonos-ságokat felfedezni a magyar és a német lakodalmi szokásokban. Mindkét együttes magas színvonalon, nagy sikerrel mutat-ta be műsorát.

A Német Nemzetiségi Együttes húbnekek, öszintébbnek tűnt, a több korosztály együttes tánca, a közönség megvendéglése valóságghűbb tette bemutatójukat. A hetényiek kísése mesterkéltséget, műsorszerkesztést jelelt, lendületes táncuk ellensúlyozta. Az öntevékeny együttesekben rejülő óriási akaraterő, teniakarás, fáradhatatlanság látszott a két együttes bemutatóján, amelyet a közönség most is lelkes taps-sal köszönt meg.

Dr. R. A.-né

Szelier Márta textilkiállítás

Régeen volt ilyen érdeklődő közönség kiállítás megnyitóján a Ságvári Endre Művelődési Házban mint legutóbb, ahol Szelier Márta, a Puskin Művelődési Ház képzőművész körének tagja mutatta be kézzel festett textilait, használatra szánt kendőket, ruhákat, sálakat, valamint a hozzájuk készült tanulmányokat és terveket.

Hogyan került kapcsolatba ezzel a mindennapi életünkhöz oly közel álló iparművészeti ággal?

A Pécsi Tanárképző Főiskolán végeztem biológia-rajz szakon. Jelenleg a Pécsi Orvostudományi Egyetem Anatómiai Intézetében dolgozom. Mivel nem vagyok gyakorló, szerettem volna egy olyan művészeti ágat kiválasztani, ami nőies, közel áll hozzám és ahol kedvemre

dolgozhatom. Szerencsés véletlen, hogy rokonom mesterem Szomolányiné Farkas Klára, aki a Magyar Állami Operaház kelmefestő művésze (nemrégiben láthattuk a televízióban), aki beavatott a mesterség rejtelmeibe.

Használhatók is az itt látható munkák?

Természetesen, a bejáratnál látható szilveszterre készítettem, de nem mertem felvenni, hátha foltos lesz és akkor nem tudtam volna bemutatni.

Divatszakemberek érdeklődtek-e már a kézzel festett textiliák után?

Nem.

Pedig a kiállításon láthatók közül néhányat szívesen hordanánk.

A textilművészet az iparművészet ágazata, hiszen tükrözi a társadalom szellemi állapotát, hatással van az emberre, ésszerűségük és esztétikájuk a kor tudatállapotának tényezői,

mondta megnyitójában Pandur József, a Pécsi Tanárképző Főiskola tanára. Régi korok művészetét idézte fel; a több ezeréves sirokbl előkerült, a mumifikált szépasszony mellett található finom aranyzállal átszőtt fátlyakat, a római császárok kedveseinek Indiából hozatott „szövött szelnek”, „felhőnek” nevezett muszlinkendőit, a bizánci ünnepi szertartások alatt viselt arannyal, igazgyönggyel átszőtt súlyos selyemkötőket, vagy a magyar koronázási palástot stb.

Az első festett textília kb. 2500 évvel ezelőtt készült. Ma már a textiliák legújabbjait művészek tervezik. Mindenképpen örövendetes, hogy ez az ősi művészeti ág ma már az amatőrök körében is művelőre talált. Igaz, Pécsen még csak Szelier Márta személyében.

Dr. Roisz Andrásné

Tájékoztató

Tájékoztatjuk vállalatunk dolgozóit, hogy fűrészáru termelésünk gazdaságosságának fokozása érdekében 1981. február 1. napjától a bórdeszka eladásunkat meg kell szüntetni.

Minden dolgozótól, aki az Anyag- és áruforgalmi főosztályra beadott kérelmére visszaigazolást kapott, vagy akinek az igénye már beérkezett a főosztályra de nem nyert kielégítést, szíves elnézést kérünk, de a fentiek miatt nem áll módunkban az igényt kielégíteni.

Azon vállalati dolgozók, akik érvényes építési engedéllyel rendelkeznek — családi ház, társasház, valamint saját lakásbővítés építésében kívánnak résztvenni — az Anyag- és áruforgalmi főosztályon bemutatott érvényes építési engedély alapján bórdesz-

ka igényüket a központi fa-telep kielégíti.

Az Anyag- és áruforgalmi főosztályra beérkezett, de még ki nem elégített tűzifa igényekkel kapcsolatosan tájékoztatjuk dolgozóinkat, hogy 1981. február 1. napjától tűzifa igénytel saját üzemének szakszervezeti bizottságához fordulhat.

Az üzemek szakszervezeti bizottságai a szociálisan rászorulóknak részére ún. tűzifa utalvány-jegyet adnak ki, mely utalvány 4 mázsa tűzifa vásárlására jogosítja fel a jegy tulajdonosát.

Az 1981. február 1. napjáig ki nem adott tűzifa-kérelmeket megszüntetnek tekintjük.

Kolsovsky Rudolf
főosztályvezető,
Rácz Gyula
vszb-titkár

Új évtizedben

Ha valaki visszaemlékszik az egy esztendővel ezelőtt megjelent írásokra, rádióban hallottakra, gyakorta olvashatta, hallhatta, hogy új évtizedbe léptünk. Elvettük fordult elő helyreigazítás, ami szükségszerű lett volna, mert valójában most, 1981. január 1-vel léptünk át új évtizedbe, mely csak 1990. december 31-vel zárul. Nem nehéz megjegyezni, csak itt is logikus módon, a tizes számszámrendszerben kell gondolkodni.

Ennek az új évtizednek első napjával kezdődik a VI. ötéves népgazdasági tervünk, amely 1985. december 31-vel ér véget, s ebben az évtizedben lesz még majd a VII. ötéves terv megtervezése és vége. Ebben az évtizedben lesz még két szököv is mégpedig 1984-ben és 1988-ban. Ugyancsak kétszer lesznek olimpiai játékok a már említett szökövekben. Ha csak törvénnyel vagy törvényerejű rendelettel meg-

nem változtatják, akkor kétszer választunk a most kezdődő évtized során tanácsstagokat és országgyűlési képviselőket. Lesz ezenkívül még jónéhány tanácskozás, konferencia, kongresszus, munkaverseny és egyéb.

Bizonyosan sok üzem, vállalat a tervidőszak lejártá előtt befejezi nemcsak éves, hanem ciklus tervét is, példamutató eredménnyel. Már most sokan mondják, szívesen és örömmel dolgoznak, csak béke legyen.

A részletekről majd annak idején... Kiss József

A Ságvári Endre Művelődési Ház februári programjából

1-én 15,30: Mozi — Kérek egy elefántot (szovjet); 17,30 és 19,30: Mozi — Az árnyékbokszoló (NSZK); 18,00: Discó — Műsorvezető: Tuczai József.

2-án 16,00: Pártoktatás — Kísérleti kutatási és automatizálási üzem; 17,00: Pécsi Ifjúsági Eszperantó Klub — Eszperantó levelezés, Algériai népszokások; 18,30: Ifjúsági klub — Klubtaggyűlés.

2-16-ig: Ságvári stúdiogaléria — Görbics János fotókiállítás (megtekinthető napon-tól 9 és 21 óra között).

4-én 17,00: Magányosok klubja — Klubtaggyűlés.

5-én 16,00: Munkásakadémia — Művészet és hétköznapok: szépség és valóság. (Kígyós Sándor szobrászművész, a PTF tanárának előadása); 18,30: Ifjúsági klub — Koszics Attila rokkortörténeli sorozatának IV. része.

6-án 14,30: Iskolamozi — Püpos lovacska (szovjet); 16,00: Pártoktatás — Kísérleti kutatási és automatizálási üzem; 17,00: Omega Fan Club — Beszégetés Sükös Mihály irodalomtörténésszel és Földes Lászlóval, a Hobo Blues Band vezetőjével a beatnemzedék irodalmáról és művészetéről, valamint a beatmozgalom művészetekre gyakorolt hatásáról.

7-én 15,30: Mozi — Ekszperabliás fényes nappal (szovjet); 17,00: Magányosok klub-

ja — zenés klubest; 17,30 és 19,30: Mozi — Luxusbordély Párizsban (francia); 18,00: Discó — Műsorvezető: Tuczai József.

9-én 14,00 és 17,00: Hétfő este a Ságváriban — Gyermekeknek. Antoine de Saint-Exupéry — Köllő Miklós; A kis herceg — pantomimműsor; 17,00: Pécsi Ifjúsági Eszperantó Klub — Irodalmi est; 18,30: Ifjúsági klub — Wilpert Imre zenész diaporáma megemlékezése John Lennonról.

10-én 16,30: Omega filmklub — Sárika drágám (magyar).

11-én 15,30: Mozi — Gábor diák (magyar); 17,30 és 19,30: Mozi — Lucky lady (USA); 18,00: Magányosok klubja — Kert László diavetítéssel egybekötött előadása Csehszlovákia-kiáról.

12-én 16,00: Ifjúsági klub — Találkozó és beszélgetés Czippán Györggyel, az Ifjúsági Magazin főszerkesztőjével; 16,00: Munkásakadémia — Művészet és hétköznapok. Szépség és valóság. (Kígyós Sándor szobrászművész, a PTF tanárának előadása.)

13-án 14,30: Pályaválasztási klub — Előadás a fémipari szakmákról.

14-én 15,30 és 17,30: Mozi — Transzszibériai expressz (szovjet); 17,00: Magányosok klubja — Farsangi bál; 19,30: Mozi — Hazatérés (USA).

15-én 15,30 és 17,30: Mozi — Transzszibériai expressz (szovjet); 18,00: Discó — Műsorvezető: Tuczai József; 19,30: Mozi — Hazatérés (USA).

Munkás-művelődés 1981

Január 12-én a MÉV párt- és szakszervezeti bizottsága képviselőinek jelenlétében megbeszélést tartottak az üzemek MM-akció megbízottai és szocialista brigádklub vezetői, valamint a Ságvári Endre Művelődési Ház illetékes munkatársai.

Az ülés napirendjén négy téma szerepelt. 1. A Munka és Művelődés akció 1980. évi tapasztalatai és a mozgalommal kapcsolatos idej tennivalók. 2. A Munkásakadémia 1981. évi programtervezete. 3. A művelődési ház témajavaslatai a szocialista brigádok klubjának ez évi rendezvényéhez. 4. Egyéb, az üzemek és a művelődési ház együttműködésével összefüggő kérdések.

A Munka és Művelődés akció tavalyi tapasztalatainak és idej versenykiírásának ismeretében és mérlegelése után a tanácskozás úgy döntött, hogy 1981-ben — szorosan együttműködve a városi meghirdető és rendező szervekkel — a vállalati MM-mozgalmat a központi kiírástól némileg eltérő formában rendezze meg. Az eltérések a következők: A MÉV MM-akciójában a fizikai brigádok mellett a komplex és a műszaki brigádok is benevezhetnek. A vállalati keretek között rendezett különböző szintű vetélkedőkön szintén minden brigád részt vehet. A vállalati MM-kiírás a központihoz képest annyiban változik, hogy a tématervek és ajánlások kidolgozásakor a művelődési ház a legmesszebbmenőkig figyelembe veszi a helyi sajátosságokat, s a központi kiírást ennek megfelelően módosítja.

Az ülés — a megfelelő javaslatok és módosítások beépítése után — elfogadta a Munkásakadémia idej programját és a szocialista brigádklub tématervezetét.

Megállapodás született arról, hogy az üzemek szocialista brigádjai az eddigieknél sokkal szélesebbkörűen használják ki a művelődési ház régi épületének 4. sz. termében kialakított szocialista brigádklubot. Ennek érdekében a művelődési ház vezetősége egyrészt a klubot megfelelő minőségű állandó technikai berendezéssel (magnetofon, lemezzjátékos, diavetítő, filmvetítő, erősítő, mikrofon, hangfalak stb.) látta el, másrészt lehetőséget nyújt arra, hogy a brigádok a klubhelyiséget a kijelölt napokon (azaz csütörtökön és pénteken) kívül is bármikor igénybe vehessék, amennyiben az más rendezvény céljaira nem foglalt.

TIII Tamás

Fémek kinyerése baktériumok segítségével

A konferencia résztvevőinek egyik csoportja.
Kovács István felvétele

A különböző mikroorganizmusok — közöttük is elsősorban a baktériumok — ipari hasznosításáról egyre többet hallhatunk. Különösen az élelmiszeriparban és a gyógyszergyártásban használják előnyösen a kémiai folyamatokat meggyorsító tulajdonságaikat.

Alig két évtizede vált ismertté, hogy néhány speciális baktériumfaj — főként a Thiobacillus ferrooxidans és a Thiobacillus thiooxidans — jelentősen megnöveli a réznek érceiből történő kioldódásának sebességét. Kutatók százai kezdték vizsgálni és a gyakorlatba átültetni ezen folyamatokat és kialakult a fémkinyerés új ága — a

biohidrometallurgia — amely elsősorban a korábban meddőként vagy ipari hulladékként kezelt nyersanyagokból a hasznos fémek kinyerését a mikroorganizmusok segítségével valósítja meg. A biohidrometallurgia jelentőségét bizonyítja, hogy a világ réztermelésének ma már 5 százaléka mikrobiológiai folya-

Biohidrometallurgia 1980

matok eredményeként kerül kitermelésre.

A másik fontos fém, amelyet jelenleg már szintén ipari méretekben állítanak elő biohidrometallurgiai módszerekkel is, az urán.

Hazánk szakemberei is bekapcsolódtak e fontos, új tudományág kutatásaiba és számos területen születtek komoly eredmények. A recski lelőhelyen eredményes föld alatti baktériumos rézlúgási kísérletek folynak, eljárás született a timföldgyártás vörösiszapjának nátriummentesítésére, az eröművi pernyék vanádiumtartalmának kinyerésére. Hazánkban több kutatóhelyen a Thiobacillusokkal kapcsolatos alapvetési tevékenység is folyik.

A Mecseki Ércbányászati Vállalatnál hatékony feldolgozási eljárást dolgoztunk ki az alacsony urántartalmú ércek urántartalmának kinyerésére. Az eddig használt savas biohidrometallurgiai módszerekkel szemben — az érc tulajdonságaihoz igazodva — nátriumkarbonát tartalmú lúgzó oldatot használunk. Ezen speciális körülmények között zajló mikrobiológiai folyamatok vizsgálatára sokirányú kutatómunka fo-

lyik, melynek célja a jelenlevő mikroorganizmusok (baktériumok, algák, gombák) jellemző tulajdonságainak megismerése, a legaktívabb törzsek kiválasztása és a lúgzás optimális körülményeinek meghatározása.

A hazai biohidrometallurgiai tudományos kutatások koordinálását a Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Bizottsága vállalta magára. A két évvel ezelőtt e témában rendezett hazai tudományos konferencia folytatásaként 1980. december 4–6-ig nemzetközi konferenciát szervezett Pécsen Mikroorganizmusok hidrometallurgiai alkalmazása címmel a Pécsi Akadémiai Bizottság több hazai intézmény és tudományos egyesület közreműködésével.

Az előkészítésben, a szerződésben és a lebonyolításban a legnagyobb munkát a MÉV Kísérleti Kutatási és Automatizálási Üzemének szakemberei végezték.

A konferencián 3 világrész 14 országából 33 külföldi szakember vett részt, közöttük olyan szaktekintélyek, akik ezzel a témakörrel évtizedek óta foglalkoznak és a világon ma ezen terület legjobb értőinek számítanak. Magyarországról 45 résztvevője volt a konferenciának e tématerületet művelő és az az iránt érdeklődő szakemberekből.

A konferencián elhangzott 26 előadás rendkívül széles skálán mutatta be a biohidrometallurgia terén az alap- és alkalmazott mikrobiológiai kutatásban

és az ipari alkalmazásban elért legújabb eredményeket.

Vállalatunk szakemberei öt előadást tartottak, amelyek felölelték a nátriumkarbonátos közegben végzett perkolációs uránlúgzás technológiájának ismeretét, a perkolációs prizmak mikrobiális viszonyainak bemutatását, valamint a rendszerben előforduló baktériumok, mikroszkópius gombák és algák jellemzését.

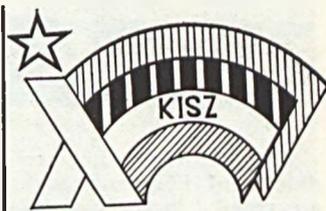
Az előadásokat követő kérdések és hozzászólások, valamint a szünetben zajló beszélgetések jó lehetőséget adtak a széles körű szakmai tapasztalatcserére.

Az uránérc baktériumos kinyerésének eddigi tapasztalatairól a Nemzetközi Atomenergia Ügynevelő külön konzultációt szervezett 13 ország 18 tudósa részvételével. Javasolták, hogy az ügynökség dolgozzon ki koordinált kutatási programot és nyújtson anyagi segítséget is e feladatok megoldásához.

A záróülésem a résztvevők elfogadták a konferencia értékelését, amely sikeresnek ítélte meg ezt a tudományos összejövetelt és megjelölte a tudományterület előtt álló, a jövőben megoldásra váró legfontosabb feladatokat.

A konferencia anyagát angol nyelven megjelenteti az Akadémiai Kiadó külön kiadvány formájában.

Czakoné Vér Klára

Csatlakozás

A Kutató-mélyfúró üzemben az Ady Endre nevét viselő ifjúsági szocialista brigád feladata a fúrás szerszámok gyártása, illetve felújítása, valamint a fúrógépek alkatrészeinek pótlása, felújítása. Igen sok importpótló anyagot készítenek, melyeknek múlt évi devizamegtakarítása közel négyszázezer forintot eredményezett.

A saját előállítási munkában végzett fúrászerszámok — béléscsövek, stabilizátorok, rudazatok, átmenetek — gyártása még 1975-ben négyszázezer forintot tett ki, addig az elmúlt évben ezen érték meghaladta az ötmillió forintot.

Az elmúlt év egyik legnagyobb volumenű munkája, hogy 6 000 méter béléscső menetelését ajánlották fel. Közel tízezer métert teljesítettek, míg 1978-ban ennek pontosan a felét.

Jó és sikeres munkájukhoz szükséges volt az olyan kollektív szellem kialakítása, mely nemcsak szólamként jelent az egy emberkénti munkavégzést.

Az elmúlt évi munkaverseny szakaszainak üzemi győztesei lettek, s idén is annak szellemében kívának részt vállalni, hogy tevékenységükkel hozzájáruljanak az üzemi tervfeladatok sikeres teljesítéséhez.

A KISZ X. kongresszusának méltó megünneplése érdekében a brigád csatlakozik a IV. sz. bányüzem 50-es fejtési ifjúsági szocialista brigádjának felhívásához.

A teljesség igénye nélkül vállalásaik az alábbiakban összegezhetők: A havi operatív tervet 101,5 százalékra teljesítik, saját előállítási munkáik értékét az elmúlt évi szinten kívánják tartani, természetesen ha az üzemi szükségletek megkívánják.

A minőségi munkavégzés területén vállalják, hogy minimálisra csökkentik a hibaszázalékot, jóllehet, már így is az országos átlag alatt vannak. Az anyag- és energiatakarékosság területén az ésszerűség keretein belül az import pótlóanyagokat használt anyagokból kívánják előállítani.

Tizenhat óra társadalmi munka elvégzését vállalják személyenként az elmúlt évi 12 óra helyett, melyet igaz túlteljesítettek, összességében 353 órára.

A kommunista műszakon való részvételt az elmúlt évihez hasonlóan a brigád valamennyi tagja vállalja. Az elmúlt évek növekvő minőségben is megmutatókozó teljesítményei, a feladatokhoz való hozzáállás már nem teszi szükségessé a „felügyeletet”, de aki a siker érdekében most mégis ezt teszi az Sas József brigádvezető és Bíró János, a helyettese.

Veress Tamás

Mit tud a gép?

A számítástechnika fejlesztési lehetőségei vállalatunknál

Az utóbbi időben ismét élénkültek a számítástechnika vállalati alkalmazásával kapcsolatos vélemények és ellenvélemények. Tájékozottak és „jól tájékozottak” hordják-viszik a híreket: lesz, nem lesz, melyik osztályon lesz, ki lesz a vezetője, milyen célra fogjuk használni.

Megjegyezzük, hogy számítógépet már jó néhány éve használunk vállalatunkon belül. A Kutató-mélyfúró üzem egy EMG 666 típusú kis számítógépet üzemeltet, kezdetben fúrás adatok tárolására és kezelésére, az elmúlt év végén pedig kísérleti jelleggel a bérkönyvelésre.

A IV. sz. bányüzem a HP-65 kézi számítógépet alkalmazza a bányafúrások ferdülésének kiszámítására, ugyanezt a típust használja a bányamérési osztály mintegy 30 programmal, kisebb és legkomolyabb geodéziai feladatok kiszámítására. Ugyancsak HP-65 típusú gépet használnak a II. és IV. sz. bányüzem bányamérési csoportjai és a geodéziai csoport is. Ezekkel a gépekkel egyébként geológiai kérdésekre is választ próbáltak már kapni.

A számítástechnikához csak csatlakoztatható, de mégis említendő az Anyag- és Áruforgalmi főosztály DARO 1720-as könyvelő automatái és nagyon távolról kapcsolódik az ASCOTA 170/55 típusú számológépek, melyekkel jelenleg beindul a bérkönyvelés (a bányászati kivételével), a központi anyag-, folyószámla- és főkönyvi könyvelés.

Elkészült — vállalati alkotás — egy csillesszámláló, -mínősítő, -értékelő számítógép is, melyet előreláthatóan a III. sz. bányüzem északi tőró kijáratához helyeznek.

Ugyancsak több éves múltra tekinthet vissza a külső számítástechnikai központokkal való kapcsolat is. A földtani főosztály és a geofizikai osztály dolgoztatott a NIMIGÜSZI-vel, a IV. sz. bányüzem geológiája a KBFI-vel.

Látható tehát a számítástechnika kisebb-nagyobb mértékben már alkalmazott vállalatunknál. Ugyanakkor igaz, hogy előbb-utóbb célszerű egy önálló számítási központ létrehozása is.

Tisztázzuk azonban a kérdést: Nem voltak eddig olyan problémák, amelyeket csak saját számításközponttal lehetett

volna megoldani. A feldolgozó és értékelő szférában nem volt mostanáig akkora létszámihiány, hogy csak számítógéppel lehetett volna a munkákat elvégezni. Az adatnyilvántartás, vagy adatkezelés területén nem voltak olyan szűk korlátok, amelyeket manuális munkával ne lehetett volna betartani. Nem volt arra sem szükség — nem is lesz — hogy rugalmasan átalakítsuk a termékszerkezetünket?

Mi tehát a jövő? Egyre nagyobb szükség és kényszer érkezik a belső tartalékok feltárására, az előmunka megtakarítására, illetve hatékonyságának növelésére. Az anyag-, készlet- és állóeszköz-nyilvántartás, a bérek, számlák könyvelése, termelési nyilvántartása földtani információk tárolása és értékelése, gépkocsiimennelvéli adatainak feldolgozása, munka- és személyügyi nyilvántartás, komplex folyamatirányítás, különböző műszaki feladatok számítási területén tudnánk alkalmazni a számítógépet, a fentebb említett célok érdekében.

Fontos tudni azonban, hogy a számítógép nem olcsó mulatság. Jelenleg 10 és 40 millió forint — sőt esetleg devizafortint — közöttiek azok az összegek, melyeket a különböző elképzelések (különböző típusú és képességű számítógépek) igényeinek összehasonlításaként. Azt kell megtalálni ezek közül, amely optimális költségű, a legbiztosabb hátterű, továbbfejleszhető és a lehető legkevesebb külső közreműködést igényel. Ezenkívül lássuk be, hogy egy igazi „nagy” géphez nincs meg még a kellő felkészültségünk, a karbantartási, javítási hátterünk, sőt — valljuk be őszintén — az alkalmazási koncepciónk sem.

A vállalatvezetés előtt van egy javaslat, amely egy VIDEO-TON gyártmányt ajánl. Ez a gép nem tud mindent, de az említett feladatok jelentős részét képes megoldani. Az ára elfogadható, más nagy gépekhez (IBM) csatlakoztatható, ke-

zelése, javítása vállalatunkon belül megoldható.

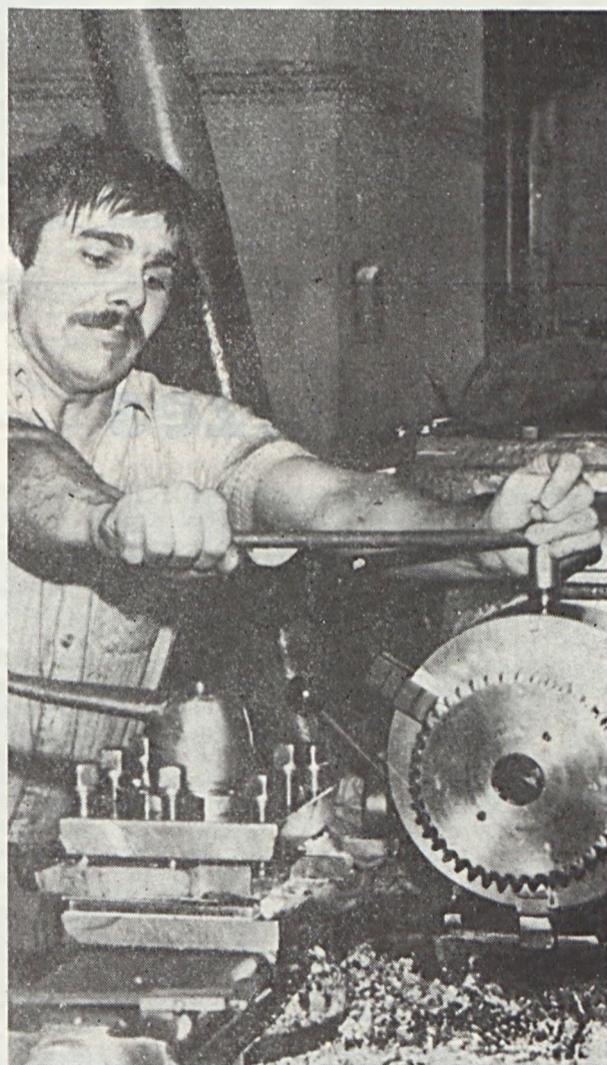
De akár ez, akár más gép kerül is megvásárlásra a következő években, a nagyobb feladatot addig kell elvégezni. Néhány a megoldandó problémák közül: — az igénybevételre tervezett különféle szellemi erőforrások felhasználási területeinek felmérése; — a vállalati folyamatok rendszerszemléletű ismertetése; — szakember-ellátottság és igény felmérése; — feladatigények felmérése és minősítése; — adatlapok, gyűjtők egységesítése a géprevihetőség céljára; — a gép üzemeltetési körülményeinek megszervezése és létrehozása (légkondicionált helyiségek, programozók, kezelők oktatása stb.); — kérdéskörök pontos megtartása, rangsorolás, futtatás ütemezése (határidőkövetés, ismétlődő számítások, alkalmi feladatok); — a számítógéprendszer tervezett műszakszámának megállapítása a minél nagyobb kihasználtság érdekében.

Ez a felsorolás természetesen nem teljes, de látható, hogy a munka orozslánrésze megelőzi a számítógép beérkezését és alkalmazását. Magasszintű és nagymennyiségű szervezési munka előzi meg a tulajdonképpeni számítógépes munkákat. A feladatok és célok kitűzésében a végrehajtás módjában támpontot adnak a NIM 1981–1985. évekre szóló szervezési és számítástechnikai-alkalmazási irányelvei.

Jelenleg tehát az előkészítő munka, a szervezés legelején tartunk. Összehangoljuk az elképzeléseket a lehetőségekkel, a költségoldalát a felhasználhatósággal, a ráfordítások mennyiségét és milyenségét a várható eredménnyel. Le kell küzdeni a természetes ellenállást, de ugyanakkor eloszlatni a számítógép fetiszizálását is. A számítógép azt és úgy dolgozza fel, amit és ahogy beletáplálunk. Sem világmegváltó eredmények, sem az ember teljes kiküszöbölése nem várható tőle.

A következő egy-két évben tehát fel kell készülnünk a számítógép fogadására. A gép megérkezése és üzembehelyezése csak egy jól előkészített és átgondolt munka tervszerű beindítását jelentheti.

Erdi Krausz Gábor

Keszü Béla brigádtag fogaskereket esztergál.

Egyed Imre felvétele

HÍREK

Módosultak az üdültetési térítési díjak

TOVÁBBRA IS népszerű dolgozóink körében a szakszervezeti jogsegélyszolgálat. Az elmúlt évben összesen 591 dolgozó ügyével foglalkoztak az üzemi panaszügyi bizottságok, illetve a szakszervezeti jogsegélyszolgálat.

A VÁLLALATI szakszervezeti bizottság — az üdültetési szabályzatban meghatározott hatáskörénél fogva — meghatározta az 1981. január 1-től alkalmazandó önköltséges üdültetési térítési díjat, amely a vállalati üdülőknél, illetve a harkányi bányászüdülőben 160 forint naponta.

Halálozás

JAKÓ FERENC
37 éves
szakvezető vágár és
SCHÄFER GYÖRGY
23 éves vágár-lakatos
IV. sz. bányászati
dolgozók 1981. január
18-án üzemi baleset
következtében életüket
vesztették. Emléküket
megőrizzük!

A vállalati üdülőinkben a felhasznált termékek, szolgáltatások és az ételmezési nyersanyagok áremelkedése miatt az üzemelési, fenntartási költségek növekedtek. Ez indokolja a térítési díjak módosítását. A SZOT Elnökségének ezzel kapcsolatos állásfoglalását figyelembe véve, a vállalati szakszervezeti bizalmi testület 1980. december 19-i ülésének döntése alapján az üdültetési térítési díjak az alábbiak szerint módosulnak 1981. január 1-től.

A vállalati állományba tartozó dolgozók napi térítési díja 36 forintról 50 forintra emelkedik. A dolgozó felnőtt családtagjának (feleség, élettárs) naponta 70 forintot kell fizetni. A vállalati dolgozó gyermeke után 14 éves korig 28 forintot, 14 év felett pedig — amennyiben nem rendelkezik önálló keresettel — 33 forintot kell téríteni naponta.

Az üdültetésnél a vállalat nyugdíjasainak térítési díját a saját jogú nyugdíjuk alapján kell továbbra is megállapítani. A havi 4000 forint alatti nyugdíj esetén az üdültetési térítési

díj 50 forint lesz naponta. A havi 4000 forint feletti nyugdíj esetén a napi térítési díj 70 forint személyenként. A vállalati nyugdíjas felesége, élettársa naponta 70 forintot térít.

Megnevezés

Vállalati dolg.

Idegen személy

faház régi, 4 ágyas, napi
faház új, 4 ágyas, napi
faház régi, 6 ágyas, napi
kőház, 4 ágyas, napi

25,—
65,—
45,—
125,—

45,—
90,—
55,—
150,—

Vállalatunk a jövőben is igyekszik a megfelelő feltételeket, körülményeket

A fenti térítési díjak a balatonfüredi, a balatonmáriafürdői vállalati, valamint a harkányi bányász üdülőkre vonatkoznak.

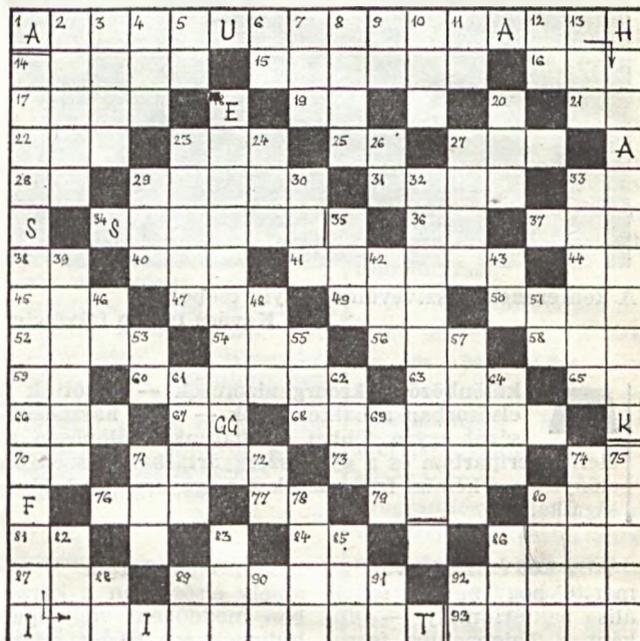
A szakszervezeti bizalmi testület döntött a külföldi csereüdültetés közvetlen térítési díjáról is. A korábbi 80 forint/nap helyett 110 forint/nap térítési díjat kell fizetni.

Megváltozott az orfűi és a mohácsi hétfégi pihenőtelepek térítési díja is, amely a következő:

megteremteni a dolgozók kellemes üdültetéséhez, pihenéséhez. **Juhász Károly**

REJTVÉNY

Rejtvényünk vízsz. 1. folytatva függ. 14., 18., 32. és vízsz. 34. sorában Váci Mihály egyik téli verséből idézünk egy részt. Megfejtésként beküldendő az idézet a szerkesztőség címére 1981. február 10-ig. A helyes megfejtők között könyveket sorolunk ki.

Vízszintes: 14. Jobbágyi szolgáltatás. 15. Helyre rakó. 16. Indítéka. 17. Tét távirati szóval. 18. Görög betű. 21. Kávé! 22. Molnár páros betűi. 23. I. L. D. 25. Azonos római számok. 27. Egyik oldal. 28. Üres lék! 29. Ideszállít. 31. Miskolc hegye. 33. S. A. 36. Európai nép. 37. Ház betűi. 38. Kutya. 40. Kevert len. 41. Fekete-fehér tollú madár. 44. O. O. 45. Nyakbavaló. 47. Napóra páros betűi. 49. Alább. 50. Hangnóm. 52. Folyó Romániában. 54. Hónaprövidítés. 56. Járom. 58. Félutcat. 59. Névelő. 60. Tágas. 63. Lärmás jelenet. 65. Jelenleg. 66. Vél betűi. 67. Vén. 68. Kapadokány. 70. A. O. 71. Az evőeszköz. 73. Körüli villamos. 74. Előd. 76. Állami bevétel. 77. Feszítő eszköz. 79. T. T. L. 80. Zúdit. 81. Késrészt. 84. E. D. 86. ...elszáll, az írás megmarad. 87. Kacat. 89. Harang teszt. 92. Férfinév. 93. Zúrzavar.

zepe! 30. Végén fázós. 33. Frázis. 35. Tisza mellékveze. 39. Férfinév. 42. Becézett név. 43. Americium. 46. Római ötvenegy. 48. Angolna — németül. 51. Indulatszó. 53. L. S. 55. Tagadószó. 57. Abból az irányból. 61. Kabát. 62. Perzsa uralkodó. 64. Kis betűi. 69. Számnév. 71. Állami bevétel. 72. Község Vas megyében. 74. Egoizmus. 75. Rakás. 78. A hét egyik napja. 80. Skandináv főváros. 82. Függ. 83. Allatkert — németül. 85. Kettős. 86. Alább. 88. M. K. 89. Hosszmérték-rövidítés. 90. Ismeretlen névjele. 91. L. T. 92. Igevégeződés.

Juhász Károly

Lapunk január 1-i számában között keresztrejtvény helyes megfejtése:

Fenyőszagú a lég és a sarokba ezüst tűkőrből bókol a rakottfa, a jóbarát boros korsóhoz von.

Könyvjutalamban részesültek: Andallits Tamásné (7831 Pellérd, Kossuth L. út 16.), Egredér Gáborné (7634 Pécs, Gyöngyvirág u. 23.), Késics György hór. (7601 Pécs, pf. 252/sz.).

Autós szakosztály alakult

A tömegigények hatására az elmúlt év decemberében a Szolgáltató üzem MHSZ Honvédelmi klubja létrehozta az autós szakosztályt.

A szakosztály célja, hogy tagjait a biztonságos, balesetmentes közlekedésre nevelje. Feladatai közé tartozik, hogy biztosítsa, irányítsa vállalatunknál az amatőrszintű autósport tömegbázisát.

Tagja lehet minden MÉV dolgozó, aki MHSZ tagsággal rendelkezik.

Közgyűlésünket 1981. február 5-én 15,30 órakor tartjuk a Központ nagyteremben, amelyre minden érdeklődőt és belépni szándékozót szeretettel vár a szakosztály vezetősége.

Teremfoci bajnokságot rendezett a IV. sz. bányász KISZ-szervezete. Képünk a két termelőegység csapatának egymás elleni mérkőzésén készült.

Értékelő, feladatmeghatározó értekezletet tartott a közel-múltban az MHSZ Ércbányász Modellező Klub, melyen a klub vezetése mellett részt vettek a bázisvállalatok, mindenekelőtt vállalatunk politikai, gazdasági vezetésének képviselői, dr. Beck Rezső, az MHSZ Országos Központ modellező osztályának vezetője, a Magyar Modellező Szövetség főtitkára és Valkai József, az MHSZ Baranya megyei titkára.

Mohaj István klubtitkár beszámolójában leszögezte, hogy a klub a képzési, sport és rendezési feladatait jól megoldotta az elmúlt öt évben.

A szakmai képzésben — a vitathatalan eredmények mellett — sajnálatos, hogy az általános iskolából kikerülve csak kevés fiatal folytatja az ott megkezdett modellező munkát, a pedagógusok munkája csak a szakköri tevékenységre szorítkozik.

Modellezés

Sportvékenységüket gátolja, hogy hiányzik a modellező ágazat külön értékelési rendszere, így az eredmények mérése nem olyan könnyű, mint más ágazatokban. Ettől függetlenül a klub igen szép eredményekkel büszkélkedhet: öt év alatt 19 első helyezést ért el nemzetközi versenyeken, többször nyertek Európa-bajnokságot, vitortlás hajó modellezőink, öt országos rekorddal dicsekedhetnek.

Harminchat kiállítást, 102 bemutatót rendezett a klub, modellező bázisuk országoserte a legszebbek közé tartozik. Itt van Európa leggyorsabb autómellező pályája.

A klub nagy felelősséggel végzi a sorkötelesek előkészítését. Nagy gondot jelent ezen a területen, hogy sem

a középiskolában, sem pedig a szakmunkásképző intézetekben nincs modellező klub városunkban.

Dr. Beck Rezső, a modellező szövetség főtitkára hozzászólásában azt emelte ki, hogy vállalatunk olyan támogatást nyújt és nyújtott ennek a klubnak az elmúlt években, mely példaként állítható, s melynek nagy szerepe abban van, hogy a klub országos, sőt nemzetközi tekintélyre tett szert. Természetesen nemkülönben köszönhető ez annak az igen lelkes, lelkiismeretes munkának, mely a klub vezetőit, tagjait jellemzi.

Sok szó esett a modellezés jövőjéről is. E szép, érdekes, ügyességet és technikai érzéket fejlesztő sportág gyorsabban fejlődhetne, utánpótlása az ifjúság köréből jobban biztosítható

lenne, ha a kereskedelem nagyszériás, olcsó félkész egységcsomagokat bocsátana forgalomba. Ehhez természetesen az iparnak is gyártani kellene ilyeneket, s akkor nem kellene külföldről méregdrágán és a célnak sem megfelelő árut behozni. A klub a vállalat segítségével, rehabilitált dolgozók további alkalmazásával esetleg segítséget nyújthatna az ellátás javításához, megtartva a helyes arányt a versenyzés és hiánycikk pótlás között.

A következő öt évben a fő feladat annak a színvonalnak a tartása, melyet a klub fáradságos munkával elért. Olyan rendezvények színesítik ezen időszak munkáját mint az MHSZ megalakulásának 35. évfordulója, a magyar modellezés 75. évfordulója és az MHSZ Ércbányász Modellező Klub megalakulásának 25. évfordulója.

EZÜSTÉRMESÉK: Eredményes évet zárt a megyebajnokságban szereplő női asztalitenisz csapatunk. A Pécsi Spartakusz mögött a második helyen végzett megelőzve a nagy riválist, Komlót. A lányok 12 mérkőzésből 9 alkalommal győztek és csak háromszor szenvedtek vereséget. Képünkön balról jobbra: Tukoráné, Deákné, Jutasiné, Presszer Gabi és Leiterné.

K. M.

Párt- napok

Vállalatunknál a VI. öt-
éves terv és az 1981. évi
népgazdasági terv gazda-
ságpolitikai céljainak, kö-
vetelményeinek ismerteté-
sére a II. sz. bányáüzem-
ben február 18-án 14 óra-
kor Kovács István, a vál-
latali pártbizottság titkára,
és szintén a II. sz. bányá-
üzemben február 24-én 14
órakor Juhász Károly, a
vállalat munkatügyi osztály-
vezetője tart pártnapot.
Minden érdeklődőt várnak.

VILÁG PROLETÁRJAI,
EGYESÜLJETEK!

MECSEKI

Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBANYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZOINAK LAPJA

XVIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM ÁRA: 1,80 FORINT 1981. FEBRUÁR 15.

Vegyipari szakmunkások iparági vetélkedője Ajkán

Első helyezett vállalatunk csapata

Az elmúlt évben immár
második alkalommal hir-
dette meg a KISZ KB, a
NIM Ifjúsági Bizottsága, a
Vegyipari Dolgozók Szak-
szervezete, valamint a Ma-
gyar Kémikusok Egyesülete
a vegyipari szakmunkások
országos vetélkedőjét.

Az előző országos verse-
nyen nagyszerű vállalati
siker született. Csapatunk
II. helyezést ért el. A je-
lenlegi vetélkedő nehezebb
erőpróbát jelent, mivel
most a vállalati döntőből
fiataljaink nem közvetle-
nül az országos döntőbe
jutottak, hanem iparági
szinten az Alumíniumipari
Trösztökhöz soroltak be-
nünket. Talán jogos is,
hiszen a timföldgyártás
technológiája áll legköze-
lebb a mi ércfeldolgozási
technológiánkhoz, így a
szakmunkásokkal szemben
támasztott követelmények
is hasonlóak.

Az ajkai szereplésre hat
nagyvállalat csapatai kap-
tak jogot. Így a Budapesti
Hőerőmű Vállalat, a Mo-
sonmagyaróvári Timföld-
gyár, az Inotai Alumínium-
kohó, az Almásfűzítői Tim-
földgyár, a Mecseki Ércbá-
nyászati Vállalat egy-egy
háromfős és a házigazdák
két csapata mérte össze tu-
dását.

A résztvevőket dr. Tóth
Béla, az Ajkai Alumínium-
kohó és Timföldgyár álla-
mi díjas igazgatója üdvöz-
ölte, majd megkezdődött
a gyakorlati verseny. A
kiadott elemzések egyré-
sze szerencsére nem érték
vártlanul csapatunk tag-
jait, viszont a Na₂O tar-
talom meghatározása telje-
sen ismeretlen volt. Ennek
ellenére jól sikerült az el-
ső napi bemutatkozásunk.
Pontos munkával, a házi-
gazdák I-es csapatával si-
került a gyakorlatokért a
maximális 40 pontot meg-
kapni. Ez egy kicsit meg-
nyugtatóan hatott, de a
verseny továbbra is hét-
esélyes maradt, mivel a

A Kísérleti kutatási és automatizálási üzem Ajkán szereplő Ki minek mestere vetélkedő csapata (balról jobbra) Ordas Sarolta, ifj. Ákl Ferenc, Gelencsér Tibor és Demkó László. Kellér Gábor felvétele

leggyengébben szerepelt
csapat is 25 pontot ért el.

Másnap az elméleti ver-
seny 1 órás, maximum 20
pontot érő szakmai írás-
beli tesztrel kezdődött. Fo-
kozta az izgalmakat, hogy
a tesztet majd csak a szó-
beli fordulók után bírálja
el a zsüri. Ezután 3 for-
dulóban szakmai elméleti
kérdések következtek. A
szakmai fordulók után 1
ponttal átvettük a veze-
tést, a Budapesti Hőerő-
mű Vállalat és a hazaiak
I-es csapata előtt. Követ-
keztek a munkavédelmi
fordulók. A 15 pontot érő
írásbeli totó után két
munkavédelmi szóbeli kér-
dést kaptak a csapatok.

Az első kérdés után holt-
verseny alakult ki, majd
1 ponttal átvette a veze-
tést előtűnt az Ajka I.
csapat. Politikai írásbeli
feladattal folytatódott a
verseny. A két politikai
kérdéssel megszereztük a
maximális 10 pontot, vi-
szont riválisaink 3 pontot
vesztettek. Így összesíté-
ben a szóbeli fordulók
után mi vezetünk a táblá-
n. Az izgalom elérte
tetőpontját, mivel a zsüri
visszavonult — a mindent
eldöntő — írásbeli, szak-
mai, politikai és munkavé-
delmi feladatok értékelé-
sére, amelyek összesen
maximum 50 pontot értek.
Matematikailag még a sor-

rend teljesen felcserélőd-
hetett volna, mivel a csa-
patok közötti maximális
pontkülönbség 23 pont volt,
de azért már a dobogós
helyezésben reményked-
tünk.

Több mint 2 órás fe-
szült várakozás követke-
zett, amíg végre megszű-
lelt a végeredmény: el-
ső 106 pontos összeteljesít-
ménnyel a MÉV csapata,
második az Ajkai I. csa-
pat 101,5 ponttal. Egyben
ez a két csapat kapott
jogot a májusban meg-
rendezésre kerülő országos
döntőn való szereplésre.

Csapatunk tagjai, akik
(Folyt. az 5. oldalon)

Negyvennégy éve történt

A Kísérleti kutatási és automatizálási üzem Kémia '72 szocialista brigádjának tagjai a cseréttői emlékműnél. (Cikkünk a 2. oldalon) Kovács István felvétele

Fontos feladatunk az üzemegészségügy javítása

Vállalatunk üzemegész-
ségügyi szolgálata az el-
múlt év február 1-től
megváltozott feladattal és
munkarenddel dolgozik.
Ennek befejező része rö-
gzíti, hogy ideiglenes jel-
legű, és a tapasztalatok
alapján felül kell vizs-
gálni.

Az eltelt egy évben az
üzemi információs jelenté-
sek, a különböző fórumo-
kon elhangzott felvetések
igen gyakran tartalmazták
az új munkarend bírálá-
tát. Ezek nyomán a vállalati
párt-végrehajtóbizottság
munkabizottságot hoz-
zott létre azzal a feladat-
tal, hogy a panaszokat
vizsgálja ki, foglalja össze
az eddigi tapasztalatokat.
Az egészségügyi szolgálat
vezetője terjessze a vállalati
párt-végrehajtóbizottság
és a vszb kibővített

együttes ülése elé meg-
vitatás céljából módosított
javaslatát.

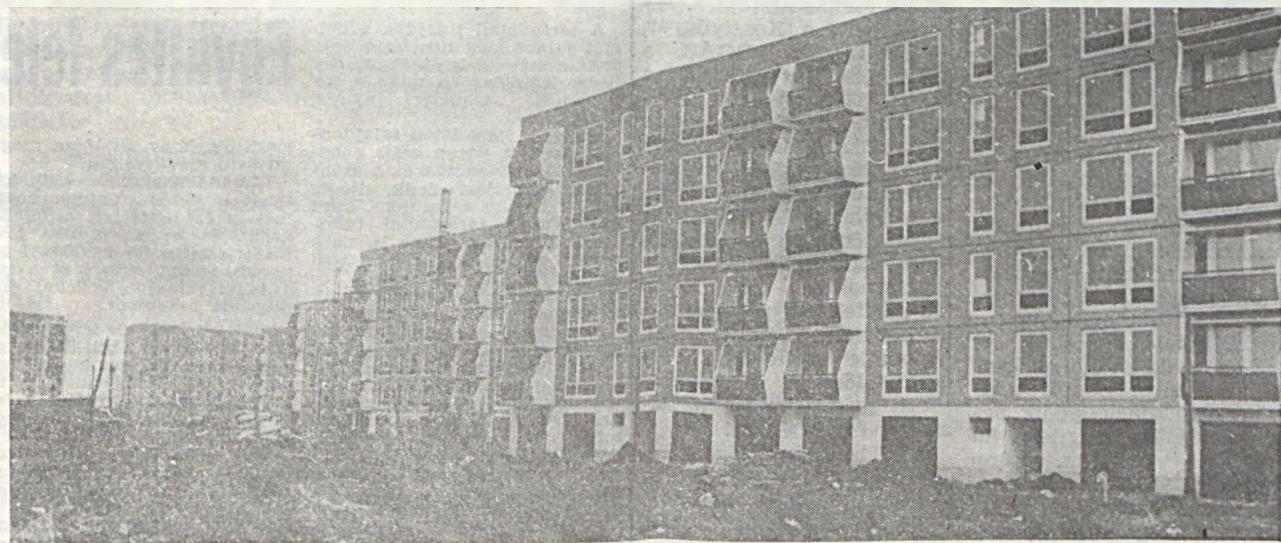
Január 29-én az együttes
ülés két testülete hosz-
szas vita, sok megfonto-
landó javaslat elhangzása
után felkerlte az üzem-
egészségügyi szolgálat ve-
zetőjét, hogy felüyeleti
szervük egyetértésével febr-
uár végére dolgozza ki
vállalatunk üzemegész-
ségügyi szolgálatának új
rendjét.

VENDÉGEINK VOLTAK

Február 5-én vállalatunk
vendége volt Korom Mi-
hály, az MSZMP Központi
Bizottságának titkára, a
Politikai Bizottság tagja,
Lukács János, az MSZMP
Baranya megyei Bizottsá-
gának első titkára, dr. Ko-
vács József, az MSZMP
Központi Bizottságának
munkatársa, Horváth La-
jos, Baranya megye Taná-
csának elnöke és dr. Pin-
tér József, az Ipari Minisz-
térium képviselője.

Vendégeink a vállalat
párt, társadalmi, gazdasági
életéről kapott tájékoztatás
után bányajárással egybe-
kötött látogatáson vettek
részét a IV. sz. bányáüzem-
ben, majd az Ércdúsító
üzemben.

Délután a Központ ta-
nácstermében tartott aktí-
vaértekezleten Korom Mi-
hály időszzerű bel- és kül-
politikai kérdésekről adott
tájékoztatót vállalatunk 250
dolgozójának.

Február 3-án átvették a lakáskulcsokat a szentlőrinci bányászlakások első épületének lakástulajdonosai.

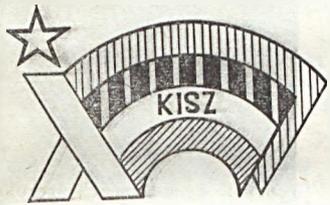

Készülődés a KISZ X. kongresszusára

Király József brigádvezető és Turbók Ferenc lakatos, háttérben az ifjúsági szocialista brigád elismerései.

Csatlakozás

A népeskocsik rendszeres javításával és tmk-jával a brigádból négyen foglalkoznak. A javításra váró feladatok itt lényegesen kisebbek, jóllehet munka azért akad bőven.

A brigád feladatát képezi még a homokfeladó rendszeres karbantartása, esetenként javítása is.

A brigád 14 óra társadalmi munkaóra elvégzését vállalta személyenként, s összességében 482 órát teljesítettek. Idei felajánlásukat nem tervezik többre, igaz, majd az év végi számolás az elmúlt évekhez hasonlóan túlteljesítést fog kimutatni.

Az üzemegység sportrendezvényei a brigád ötleteiből váltak valóra, így a brigádok közötti asztalitenisz- és kispályás labdarúgó-bajnokságok is. Az elmúlt évi Bányász Kupában az ismeretlenből tört a legjobbak közé a Szolgáltató üzem „B” csapata, melynek többségét a Kun Béla brigád tagjai alkották. A tavaszi forduló megnyerték, míg az őszi csapat, melynek többségét a Kun Béla brigád tagjai alkották. A tavaszi forduló megnyerték, míg az őszi csapat, melynek többségét a Kun Béla brigád tagjai alkották. A tavaszi forduló megnyerték, míg az őszi csapat, melynek többségét a Kun Béla brigád tagjai alkották.

Az éves vállaláson túl a brigád évközben három alkalommal tett pótfelajánlást. Éves tevékenységükért, a teljesítésért ezüst plakettet s a KISZ akcióprogramjából vállalt feladatok eredményes végrehajtásáért a vállalati KISZ-bizottság elismerő oklevelét kapták.

A KISZ X. kongresszusának méltó megünneplése érdekében a brigád csatlakozik a IV. sz. bányászati ifjúsági szocialista brigádjának felhívásához. A teljesítés, a siker érdekében garanciát Király József brigádvezető és Oletics Károly csoportvezető vállal.

Veress Tamás

Eredményesen befejeződött a IV. számú bányüzemben a kongresszusi munkaverseny

Követték a jó példát

1979. január 26-án a IV. sz. bányászati üzem 21. sz. Ho Si Minh szocialista brigádja munkaverseny-felhívást tett közzé az MSZMP XII. kongresszusa, valamint hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére. A kezdeményezést az üzem párt-, szakszervezeti és gazdasági vezetése üdvözölte és támogatta. A versenyfelhívás az élömlerő felhasználásának javítására, a fájlagos anyagfelhasználás csökkentésére (különös tekintettel az import anyagokra) és a géppark jobb kihasználására buzdított és mozgósított.

A felhíváshoz üzemünknek valamennyi szocialista brigádja csatlakozott. A munkaverseny eredményeit az üzemi versenybizottság értékelte. A versenybizottság az üzemi pártvezetéssel egyetértve tíz szocialista brigád két éves munkáját tartotta érdemesnek arra, hogy „Kongresszusi zászló” megtisztelő kitüntetést kiérdemeljenek. Ezek a brigádok a következők: szállítási-beruházási körlet, a II. körlet, a 21-es Ho Si Minh szocialista brigád, az 50-es ifjúsági szocialista brigád, a 15-ös szocialista brigád, a B-4-es szocialista brigád, a November 7. lakatos szocialista brigád, a 200-as szak, a 71-es Váci Mihály ifjúsági szocialista brigád, a Lambrecht Kálmán geológus szocialista brigád.

Az említett brigádok mindegyike már korábban is nyert aranyjelvényt, üzem kiváló, illetve Vállalat kiváló brigádja címet.

Most az 50-es ifjúsági szocialista brigádot mutatjuk be. Ez a brigád már többször hallatott magáról. Munkájukról így szól Juhász Vince brigádvezető:

— A brigád mintegy 10 éve dolgozik együtt és szinte egy emberként csatlakoztunk a versenyfelhíváshoz. Brigádunkban eleven erőként hat és él a szocialista módon dolgozni, élni és művelődni jelszó. Ennek fényes bizonyítéka az, hogy brigádunk 1979-ben és 1980-ban szakmáns ter-

Tudatos káderpolitika

Fiatal geológusok a mecseki földtani kutatásban

A földtani kutatások alapja a földtani térképezés. Az országban jelenleg is több helyen folynak ilyen munkálatok, így a Mecsek hegységben is. A térképezés a tudományos alaputatás egyik fontos eleme, területünkön azonban szerencsésen kapcsolódik a tudományos és az ipari kutatás igénye. A Kutató-mélyfúró üzemből két fiatal geológus: Konrád Gyula és Konrádné Dobosi Ildikó foglalkozik e témakörrel.

— Hogyan került sor a térképezési munkákra?

— A Nyugat-Mecsekben több évtizede folyó földtani kutatások, térképezések során a MÉV és a Magyar Állami Földtani Intézet együttműködésévé eddig 5 darab 1:10 000 méretarányú földtani térképlap jelent meg nyomtatásban. Az elmúlt években felvetődött e munkák folytatásának szükségessége, s úgy gondolom szerencsénkre mi kaptuk e szép feladatot.

— Mely területen folyik most a munka?

— 1978 óta a MÉV-nél dolgozunk, négy térképlap alaphegységi képződményeit vizsgáltuk meg a terepen. A fiatal medenceüledékekkel a MÁFI foglalkozik. A hetvehelyi, korpádi, bakócai, szentkatalini lapok szerkesztése és magyarázóik már elkészültek, jelenleg a nyomdai előkészítés folyik. Az idén a régebben már megkezdett abaligeti, mecsekrákosi, bakonyai lapok terepi felülvizsgálata és az azóta megismert új adatok felhasználásával az újraszervezés feladatunk. Területileg tehát az északnyugati-Mecsek tartozik vizsgálódásaink körébe.

— Tulajdonképpen hogyan folyik a földtani térképezés?

— Először meg kell ismerkednünk a terület eddigi földtani kutatásának eredményeivel. Terepen be kell járunk minden kőzetkibúvást, feltárást, melyet pontosan le kell dokumentálnunk, elvégezve a szükséges méréseket, mintavételeket. A mintákat szükség szerint laboratóriumban különböző szempontok szerint meg kell vizsgáltatnunk. Mire befejezzük a terepi munkát, tökéletesen ismerjük a helyszínt, az ott előforduló kőzetek széles skáláját, és a különböző helyeken felismert földtani jelenségeket. Ezután következik a belső munka, mert a térképre

felvitt jeleket át kell rajzolni, kiértékelni és kiszervezni. Mi ezt a legszebb geológusi munkának tartjuk.

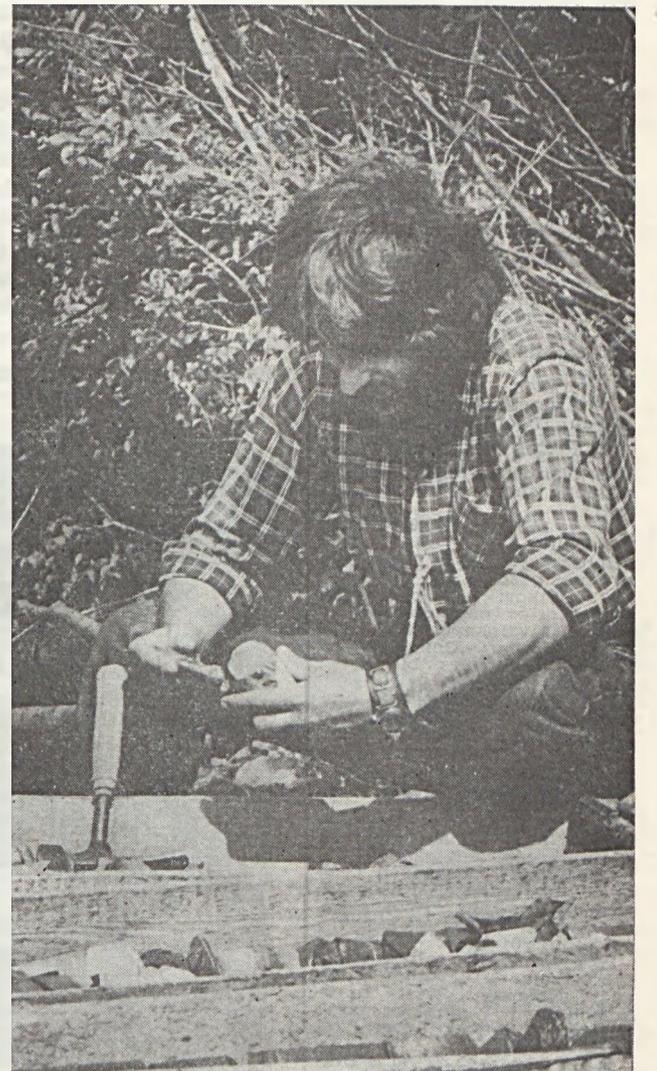
— Mindketten budapestiek vagytok, hogy kerültek Pécsre?

— Az egyetemen harmadéves korunkban kötött velünk szerződést a MÉV, attól kezdve ösztöndíjat kaptunk. Diplomamunkánkat már itt készítettük el. Tudtuk, hogy geológusokra nem elsősorban Budapesten van szükség, de mi ezt a szakmát szeretjük s oda jöttünk, ahol megfelelő szakmai feladatokat kaptunk. Először a munkásszállón és a terepi munkák közelében IBUSZ-lakásban laktunk, de 1980 októberében a vállalat lakást biztosított számunkra. Szükség is volt rá, hiszen megszületett a fiunk.

— Hogyan sikerült a beilleszkedés?

— Nagyon jól. A régi kollégáktól személy szerint, de az üzem és a vállalat vezetőitől is nagyon sok szakmai és emberi segítséget kaptunk. Mi ezt jó munkával igyekszünk viszonzni. Mindketten tudatos káderpolitika révén kerültek az üzembe, hiszen szükség van a szakember utánpótlásra, fiatalításra. Konrád Gyula személyében különösen vérbeli geológus került az üzembe, aki munkáján kívül már most több szakelőadással hívta fel magára a figyelmet. Bizhatunk abban, hogy a jövő az eddigiekhez hasonló szép szakmai munkát és kiváló eredményeket hoz számunkra.

Koch László

Konrád Gyula térképező, magfúrás anyagát dokumentálja. (Egyed Imre felvétele)

Dr. Góbi János

VÁLASZOK, INTÉZKEDÉSEK

1. A II. sz. bányáüzem dolgozóit kifogásolják, hogy a 36-os és a pécsbányatelepi városi járat sokszor 5-10 percet is késik, ami miatt nem érik el a 4,50-es vagy az 5 órás üzemi járatot.

2. A III. sz. bányáüzem Mecsesen és Gyárvarosban lakó dolgozói kérik, hogy a 31-es helyi járat utolsó kocsija 23,45 óra helyett 23,55 órakor induljon.

3. Az Ércdúsító üzem kertvárosban lakó dolgozói kérik, hogy a zsúfoltság enyhítésének érdekében sűrítsék a kertvárosi 16-os és 19-es járatokat.

A kérdésekre dr. Kiss Elemér, a Volán 12. sz. Vállalat üzemigazgatója válaszolt:

1. A két járat — túlnyomórészt télen — késésének, kimaradásának a rossz útvizonny az oka. A város útjainak tisztántartása a városi tanács költségkeretének a terhére történik. A tanács csak a főbb útvonalak tisztítását, szószát rendelte meg a Köztisztasági és Útkarbantartó

Vállalattól. A 36-os és a Borbála-telepi járatok útvonalai nem tartoznak a főbb útvonalakhoz, a tanács nem rendelte meg a rendben tartásukat. Vállalatunk pedig a lefagyott, jeges, tisztítatlan úton nem tudja pontosan közlekedtetni az autóbuszokat.

2. 1981. február 2-től teljesítjük a dolgozók kérését. Az erről szóló tájékoztatást a Dunántúli Napló is közli.

3. A városi járatok telítettségét folyamatosan ellenőrizzük. A 16-os járatot 1980. december 15-től 2 darab szóló kocsival sűrítettük, aminek mérhető hatása 1981. január 4-től jelentkezett. Időközben az egyik szóló kocsit csuklóra cseréltük ki és amint lehetőségünk lesz rá a másik szóló helyett is csuklóst állítottunk be.

Divat 1981-1982

Az általános gazdasági, piaci helyzet kihat a divat változásaira is. Eppen ezért az elkövetkezendő években a szakemberek nem számítanak éles változásokra. Az 1981-82-es őszi-téli szezon divatját a visszafogottság jellemzi, színkombinációk, új rész megoldások kerülnek előtérbe. A színek, a természetes szálanyagok, az igényes finom minőségű szövettípusok meghatározó szerepet játszanak majd öltözködésünk kialakításában. Az anyagok mintázatában hangsúlyt kapnak a geometrikus formák, absztrakt kompozíciók, de megtalálhatók a romantikus távolkeletet idéző virágminták is.

Elmondhatjuk, hogy a következő évek divatját a lehiggadt, megfinomított formák alkotják. Ez a nyugodt vonalvezetés finom, ápoltság, elegáns megjelenést kölcsönöz, az új klasszikus stílus a nap bármely szakára biztosítja a jóléti zottságot. Ennek megfelelően az öltözékek két csoportba sorolhatók: 1. a mindennapi viselet, mely lehet klasszikus és sportos jellegű; 2. a szabad idő ruházat, az aktív sporthoz használatos és az otthoni öltözet. A következő szezon divatszínei a semleges színek lesznek. A kontrasztok kerülendők, az élénkebb, erős

színek csak a szabad idő és a sportruházat területén alkalmazandók. A színek négy csoportban foglalhatók össze: a semleges színek hangulat, a kék színek kompozíciója, a barnás-vörös színek együttese, valamint az olívdzöldek különböző árnyalatai.

Ruhátárunk kialakításánál nagy szerepet kapnak a kosztümök és blézerek. A szoknyák hossza éppen csak takarja a térdet. A kosztümök kiegészítői a blúzok, ezek is többféle fazonban készülhetnek. Divatos az ingblúz, férfias részletekkel, a megkötős nyakú vagy sálás megoldás. A

könnyed selyemblúzok csipkével, hímzéssel díszítve készülnek.

A ruhák alapformái alig változnak. Továbbra is divat az ingruha, lezser egyenes vonalvezetéssel, csipőre ejtett övvel, a kabátruhák, a kétrészes „jumper” és az ejtett derekú, bővülő aljú fazon. A ruhák készülhetnek raglán és kimonóujjal, esetenként asszimmetrikus szabásvonalal. A díszítéseknél nagy szerepet kap a paszpól, a szécsés, esetenként más színű gallér alkalmazása.

A sportos együttesek jellemzője a rövid háromgyedűs vagy hétnyolcgyedűs kabáthossz, chhez egyenesvonalú szoknyát, nadrágot viselünk. A nadrágok szára párhuzamos. Kiegészítők lehetnek az ingblúzok, tunikák, pulóverek a szoknyához kötött harisnyát hordunk.

Ismét sláger lesz az overrall. Több formában divatos, például bő felsőrész, blúzós megoldás, esetleg csipőben — combban bő — ezt csak nagyon vékony hölgyeknek ajánlják, de készülhet derékban gumirózával, fogott bőséggel, bokában leszűkülő nadrággal.

A szabad idő ruházat az időszak és az életmódnak megfelelően két csoportra oszlik: az aktív sportruházat és az otthoni ruházat. Fő követelmény mindkettőnél a célszerűség és a kényelem.

A farmer továbbra is divat marad, de megjelenik téliestített változata, tűzött mellénnyel, vatelinos béléssel.

Az aktív sportruházat könnyű, korszerű alapanyagból készül, amely lehetővé teszi a kisterjedelmű, de meleg, kényelmes viseletet. Megjelent az úgynevezett kocogóruha, mely bolyhozott, puha, rugalmas, főleg kötött anyagból készül.

A férfiak divatja sem hoz új formákat, szenzációs változásokat. Maradnak a jól bevált klasszikus formák. Változás itt is elsősorban a színekben és az alapanyagokban található, ennek hatására az összkép egy finom, elegáns, választékos megjelenés.

A színeknél négy fő csoport emelhető ki: a semleges színek, a barnák, a szürkék és a szürkéskékek. A sportruházatnál a mohazöld, a fehér és a vörösbarna.

Az öltönyök szélességektől mentesek, megmarad a vállak enyhe szélesítése, az ejtett gombolás. A zakónál visszatérően van a magasabb záródó forma, kiegészítőként mindenkor mellé viselnek. A nadrág vonalvezetése párhuzamosnak ható, a bőség 24-25 centiméter.

Az ingek lezsernek, egyenesvonalúak, a gallérok ismét a normál szélességet mutatják.

A cipők praktikusak, kényelmesek lesznek. Anyaguk elsősorban a természetes bőr. A formák tekintetében alig található változás, a női cipők orrformája nyújtott, enyhén lekerekített, vagy ovális, az alkalmi cipőknél marad a hegyes orrforma. A sarokmagasság a 7-9 centiméteres botsaroktól az ívelt túsarokig változik.

Az öltözködés elmaradhatatlan kiegészítőinél, a táskánál és öveknél is a természetes bőr felhasználása dominál. Az övek az egészen keskenytől a széles asszimmetrikus záródású modellekig minden variációban divatosak.

A Magyar Divatintézet most is, mint annyiszor már, megtette ajánlatát a kereskedelem és a gyártó cégek szakembereinek, most már csak őrajtuk múlik; divatosak leszünk-e a következő években is.

Erb Éva

Művelődjünk, Mázorakozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház februári programjából

16-án 17 órakor: Eszperantó klub — találkozó a Bólyi Ifjúsági Eszperantó csoporttal.

17 órakor: Busómaszkok — Kalkán Mátyas a Népművészet mestere kiállításának megnyitása. (Megtekinthető március 9-ig.)

17-én 17 órakor: Tanácsadás a szívinfarktus megelőzésével és gyógyításával kapcsolatban. (A rendezvény kapcsolódik a tévé előző napi „Közellenség” című adásához.)

18-án 15,30 és 19 órakor: Psyhe I-II. (magyar film).

19-én 16 órakor: Szocialista brigádklub (ÉDU) — A diplomácia kullisztáit (Till Tamás politikai munkatárs előadása.)

18,30 órakor: Ifjúsági klub — Beszélgetés Schuszer Lóránttal, a P. Mobil együttes vezetőjével.

20-án 14,30 órakor: Iskolamozsi — Lolka és Bolka a Föld körül (lengyel film).

21-én 15,30 órakor: Körhinta (magyar film).

17 órakor: Magányosok klubja — zenés klubest.

17,30 órakor: Sabine (NDK film).

18 órakor: Disco — Tuczal József vezetésével.

23-án 17 órakor: Eszperantó klub — Ki-mit-tud vetélkedő.

23-án 19 órakor: Hétfő esték a Ságváriban — Dracula és a többiek show-program elmarad!

24-én 14,30 és 17,30 órakor: Zenebuli — A Pécsi Nemzeti Színház fiatal művészeinek gyermekműsora.

17 órakor: Tanácsadás a szívinfarktus megelőzésével és gyógyításával kapcsolatban.

18,30 órakor: Omega Filmklub — Szerelmes biciklisták (magyar film).

25-én 15,30, 17,30 és 19,30 órakor: A pap, a kurtizán és a magányos nő (amerikai film).

18 órakor: Magányosok klubja — Megered a konok eső (Muzsai András előadóművész városi népzene műsora.)

27-én 14,30 órakor: Pályaválasztási klub — „Mit tanulnak a szakközépiskolások?”

17 órakor: Omega Fan Club — A klub vendégei: Kóbor János, az együttes szólistája és Tardos Péter zeneszerző szövegíró, újságíró.

17 órakor: Kisgrafika Barátok Klubja — Dívetítéses előadás Nikelszky Géza grafikusművész munkásságáról. Utána Ex librisek és grafikai lapok cseréje.

28-án 15,30 17,30 és 19,30 órakor: Egy kis indián (amerikai film).

17 órakor: Magányosok klubja — zenés klubest.

Bányászati múzeumok és kiállítóhelyek

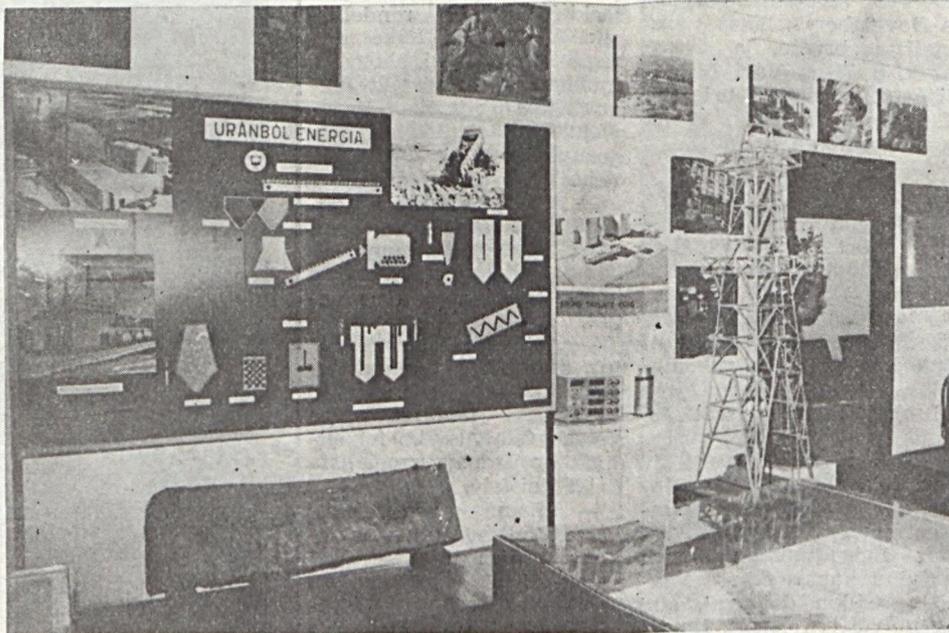
A Bányai Dolgozók Szakszervezete Kultur-Nevelési és Sportosztálya ismertetőt adott közre a bányászat tárgyi emlékeit őrző múzeumokról és kiállítóhelyekről. Molnár László, a Központi Bányászati Múzeum igazgatója a honfoglalástól szinte napjainkig rövid történeti áttekintést ad a magyar bányászat fejlődéséről, bemutatva a vele összefüggő kultúrtörténeti érdekességeket is. Többek között a IV. Béla király által kiadott bányajogkönyvet, a rozsnói székesegyház oltárképét, melynek egyik részlete a középkori bányászatot örökítette meg,

vagy a világ első bányabelli robbantását ábrázoló festményt. A bányászati iparág kialakulása, a bányászok harcai, sztrájkjai, életkörülményeik javításáért szintén jelentős részét képezik az ismertetőnek.

Az első magyar bányászati múzeum 1957 októberében nyílt meg Sopronban, mely azóta is a bányászatra vonatkozó emlékek megőrzésének és felkutatásának központi helye. Még nyolc helyen, — Rudabányán, Salgótarjánban, Ajkán, Zalaegerszegen, Gánton, Oroszlányban és Pécsen — működik múzeum, illetve kiállítóhely, me-

lyekről részletesen olvashatunk az ismertetőben. A kis füzetet valmennyi szakszervezeti bizalmihoz és a Munka és művelődés mozgalomba benevezett brigádhoz eljuttattuk. A bányászati múzeumokat és kiállítóhelyeket a bányai parancs dolgozók szakmai szeretete hozta létre. Ez a szakmai szeretet érződik a kiadványon is. A bányászatot az ember őstermelő tevékenységei közül a legjelentősebbnek tartják. Emlékeik megőrzése nélkül valamennyien szegényebbek lennénk. Erre utal a magyar származású svéd bányamérnök Christoph Polhem-től idézett mondat is, mely szerint „...bányászat nélkül nincs műveltség...”

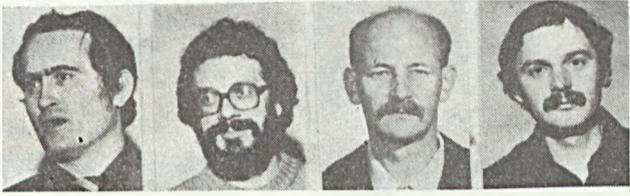
Dr. Roisz Andrásné

A Pécsi Bányászati Gyűjtemény vállalatunkat bemutató része.

Csöndör László felvétele

Az új művelődési ház új munkatársai

— Tanácsi és népművelési diplomád is van. Hogyan tudod majd hasznosítani mindkettőt a munkában?

— Tulajdonképpen 20 év óta népművelő vagyok. Munkaterületem egyik része a belső szervezőmunka, melyhez a 20 év népművelési gyakorlatát felhasználhatom. A másik terület pedig az iskolák és a művelődési ház kapcsolata, melyhez tanári tapasztalataimat hasznosíthatom. Úgy érzem, az iskolán kívüli művelődés általában javításra szorul. A helyi dolgokat még nem nagyon ismerem, mert az itteni lehetőségek körülmények egészen mások, mint a tanácsi rendszerben működő művelődési házakban, de már a néhány hét alatt is sok olyan külső munkatársal találkoztam, akik igen lelkesen támogatják a művelődési ház munkáját.

— Mind a hárman éveket elelőtt dolgoztatok már ennél a vállalatnál. Miért tértek vissza?

Zsikó János: — 1964–72-ig dolgoztam az EDÜ-ben műszerészként. Korábban is meggyőződéses volt, hogy ez a vállalat politikai helyzetét, belső hangulatát valamint gazdasági és társadalmi szervezettségét tekintve messze meghaladja az átlagot. Végsősoron ennél a vállalatnál tudtam ismerkedni azzal a területtel ahol most dolgozom. 1969–72-ig a Ságvári Endre Művelődési Házban ifjúsági klubvezető voltam.

Till Tamás: Véleményem szerint ebben a művelődési házban valóban érdemi munkát végezhetünk. Ehhez adottak az objektív feltételek, a vállalat vezetése pedig minden egyéb feltételt megteremt. Könyvtáros, majd ifjúsági klubvezető voltam mellékfoglalkozásban, örülök, hogy főfoglalkozásuként visszakerülhettem. Azt szeretném, ha kétoldalú lenne a kapcsolat a művelődési ház és az üzemek kollektívái között, ők is adjanak ötleteket.

Dezső Attila: 1957–59-ig fizikai munkát végeztem az I. sz. bányáüzemben. Dolgoztam már több helyen, de soha olyan szolidáris, összetartó emberekkel mint a bányászok nem találkoztam. A másik ok pedig családi és örülök, hogy a kettő jól összejött. Akik közé kerültem őszinte, szókimonó emberek, amit a gyakorlatban is tapasztaltam e rövid idő alatt.

Vincze János másfél éve a művelődési ház művészeti vezetője. Már főiskolás éve alatt irodalmi színpadot vezetett, több sikeres szereplésük volt. A főiskola elvégzése után az 500-as szakmunkásképző intézet tanáraként bebizonyította, hogy szakmunkástanulókkal is lehet eredményes irodalmi nevelőmunkát végezni. Tanítványaitól alakított irodalmi színpadával ismét jó eredményeket ért el. 1977-ben, mi-

után az iskola nem engedte meg, hogy a szakmunkásképzőt elvégzett tanulók az irodalmi színpad munkájában továbbra is részt vegyenek, a művelődési házban kértek „bebecsátást”.

— Örömmel fogadtak — kezdte a beszélgetést Vincze János, — és akkor vetődött fel bennem az az ötlet, hogy jó lenne egy munkás színjátszó bázist létrehozni. Ehhez elég erőt érztem az együttesben és biztos hátteret a művelődési házban és a vállalatban. Így lettem a művelődési ház munkatársa. Aztán foglalkoztatott valami nyitottabb fórum, aktuálisabb, politikusabb színház gondolata — ebből született a Hétfő este a Ságváriban sorozat. Munkámhoz tartozik még a művészeti csoportok felügyelete, a Stúdió Galéria kiállításai, ahol kezdő embereknek és egyedi kiállításoknak szeretnénk helyet adni.

— Örkeny: Pisti a vérzivatarban című színdarabjának rendezése után a Pécsi Nemzeti Színház vendégrendezésre kérte fel.

— A színház olyan kérrrel fordult hozzánk, hogy az együttesünk hivatásos színészekkel együtt szerepeljen a színház évadtervében tervezett darabban, Pilinszky János: Gyerekek és katonák című művét mutatjuk majd be. Amatőrök és hivatásosok együttes munkája érdekes színteltnak ígérkezik a színház életében.

Dr. Roisz Andrásné

Iparági vetélkedő

(Folyt. az 1. oldalról)
ezt a szép győzelmet kiharcolták a következők: Ordas Sarolta laboráns, Demkó László és Gelencsér Tibor, valamint tartalékként Ákl Ferenc vegyipari szakmunkások.

A zsüri munkájában dr. Csövári Mihály kandidátus, a Kísérleti kutatási és automatizálási üzem főmérnök-helyettese vett részt. Kérésünkre a következő értékelést adta.

— Valamennyi zsüritag véleménye szerint a mieink bizonyultak a legjobban felkészült, legegyszerűsebb teljesítményt nyújtó csapatnak. Már a gyakorlati feladatok megoldása során felhívták magukra a figyelmet azzal, hogy a legpontosabban adták meg az elemzési eredményeket, még a számukra ismeretlen — a timföldgyártás során mindennapos — Na₂O tartalom meghatározás terén is. Ezt azzal folytatták, hogy az alumíniummal kapcsolatos szakmai kérdésekre is minden vonatkozásban kielégítő, igen színvonalas, maximális pontszámot érő választ adtak.

Véleményem szerint az országos döntő sokkal nehezebb, összetettebb feladatokat, magasabb követelményeket támaszt a résztvevőkkel szemben, hiszen most már nemcsak a vegyipar egy szűk szakterületét, hanem az egész magyar vegyipar teljes spektrumát képviselő fiatalok versengenek majd. Így ezeknek a szempontoknak a figyelembevételével kell felkészülni, a felkészülést megszervezni.

Jávor András

A munkásszálló kultúrfelelőse

A régi művelődési ház hajdan a munkásszálló lakóinak épült, aztán évtizedekig egy egész városrészt szolgált. Milyen ma a munkásszállón lakók érdeklődése? — kérdeztük Hideg Kálmánt, a munkásszálló kultúrfelelőset.

— Az itt lakók kulturális igénye igen nagy, de csak a jó műsorok, jó rendezvények iránt. Sokszor bejönnek az irodámba, érdeklődnek, de még sok rendezvényről nem eléggé tájékozottak, pedig plakátokon, a szálló híradóban állandóan ismertetjük a programokat.

— Mivel foglalkoznak szívesen a szállón lakók?

— Szívesen látogatják a játékszobát, ahol elektromos játékok, tévé-foci, biliárd, rex, expanderek, kézisúlyzók, 90 nagylemez, új magnó és hangfalak is vannak. Járnak a Ságvári Endre Művelődési Ház, az ORI, a Sportsarnok stb. rendezvényeire. Népszerűek a kirándulások, a Magas-Tátrába és Villányba szerveztünk legutóbb. Szép faragásokat, kézmunkákat is készítenek a lakók, amiből majd kiállítás rendezünk.

— Milyen szolgáltatások vannak a szállón?

— A barkácműhely, ahonnan szerszámokat kölcsönözhetnek, — a kiskerttulajdonosok élnek is ezzel a lehetőséggel — vagy helyben dolgozhatnak, 5 teljes kempingfelszerelés, melyet a lakók díjmentesen igénybevehetnek, medicinkerekpár, kicsit átmozgatni az izmokat, sportfelszerelés, tévé-szobák, saját tévé, rádió, magnetofon használati lehetőség. A tévétulajdonosok új tévéasztalokat kaptak, a főzőszobák száma is háromra

emelkedett és törekszünk a szobák berendezéseinek fokozatos felújítására, a kulturáltabb környezet kialakítására. Megemlíteném még a könyvtár, a fotószakkör és a sárkányrepülő szakosztály működését is.

— Hogyan lett kultúrfelelős?

— A III. sz. bányáüzemben a bányamérésnél dolgoztam, a Péch Antal szocialista brigád vezetője voltam. Sok színházi előadást, kiállítást megnéztünk, brigádnaplónkat 3 évvel ezelőtt brigádnapló kiállításra is elkérték. Rehabilitáció után a Szolgáltató üzembe, majd a munkásszállóra kerültem. Mindig szerettem emberekkel foglalkozni, úszóedzőként a gyerekekkel szép eredményeket értem el. Ugyanilyen szép eredményeket szeretnék a felnőtteknél a kulturális munkában is elérni.

— Milyennek szeretné látni a szálló kulturális életét?

— Az eddigieknél sokkal vidámabbnak, mozgóknak, amihez a szálló-lakók érdeklődését is szeretnénk megnyerni.

Dr. Roisz Andrásné

Az alfa részecskék nyomában

Szabados Sándorné szakmunkás alfa-nyomszámlálást végez a Kutató-mélyfúró üzem geofizikai laboratóriumában. Egyed Imre felvétele

A laboratóriumban a sötétítő függönyök félhomályában a csendet a számláló szerkezetek halk kattogása inkább hangsúlyozza mint megtöri. A mikroszkóp ernyőjén mintha a csillagos ég részletei vonulnának el a laboráns begyakorlott mozdulatára. Egy-egy képmezőn ragyogó csillagokként számos pont látszik. Miközben a szem végigfut a képen, a kéz már is adja a jelet a számlálóba. Mehet tovább! Egy-egy

filmdarabkán több tucat látómezőt, több száz fehér pontot, nyomot kell megszámolni. A csendet nem szívesen tör meg az ember, mert a nyomszámlálás nagy figyelmet, zavartalan környezetet igényel.

A Kutató-mélyfúró üzem alig egyéves geofizikai laboratóriumában vagyunk. Itt készítik elő a nyomdetektor filmeket a terepi munkához, de főként ebben a laboratóriumban történik a besugárzott filmek vegyi kezelése és értékelése.

Néhány évvel ezelőtt lapunk hasábjain már beszámoltunk a világviszonylatban is újnak mondható nyomdetektoros uránkutató módszerről. Talán nem árt felidézni néhány szóval a lényegét.

Az uránérc radongázt bocsát ki, amely a körülményektől függően kisebb-nagyobb távolságra elszivárog a szülőhelyétől. Az így keletkezett viszonylag nagy „gázudvar” könnyebben megtalálható, mint az általában kisméretű érctestet.

A radongáz kimutatására új technikai eszközöket fejlesztettek. A radon maga is radioaktív. Alfa részecské-

ket bocsát ki, amely behatol a műanyagba és abban nyomot hagy, szaknyelven mondván a film detektálja a nyomot. Innen a neve: nyomdetektor.

A laboratórium csendjébe a terepről beérkezők zaja szűrődik be. Meg kell szakítani a munkát. Az operátorok behozták a terepről a detektorokat. A filmek egy lefelé fordított pohár aljába rögzítve egy hónapot töltöttek a kutatási területen a talajba fúrt lyukban, miközben a poharat kitélt talajgáz radonjának részecskéi szüntelenül „bombázták” a film érzékeny felületét. Nyilván ahol nagyobb volt a radongáz koncentrációja ott több alfarészecske fúródott a műanyagba.

Máris megnéznénk melyik filmen van sok, melyiken kevés nyom, — de hiába, a mikroszkóp közel ezerszeres nagyításával sem látszik egy árva pötty sem.

— Na, lányok elég sok film beérkezett, holnap maradtunk!

Ha benézhetnénk ilyenkor a maratódénybe, látnánk hogyan kezd ki a filmet a vegyszer. Egyre vékonyabb lesz az érzékeny réteg, míg nem ott, ahol az

alfa részecskék behatoltak az anyagba, át is lyukad. Így sikerült az alfa részecske nyomára bukkanni. Kész a maradás, de a film még nem is pihenhet a mikroszkóp alatt. Több lépcsős tisztításnak, még vibrációnak is ki kell tenni, hogy szép, jól értékelhető nyomokat lássunk a mikroszkóp több százszoros nagyításában.

A „lányok”: Szabados Sándorné, Bátor Györgyné, Tölcsér Mihályné szakmunkások szorgalmas munkája nyomán pontos eredményeket kapunk a filmek levő nyomsűrűségről. A nyomsűrűség értékeit ezután térképre visszük fel, amelyen ábrázolni tudjuk a kutatási terület radon-eloszlását. Ebből a térképből fontos következtetéseket vonhatunk le a kutatás további menetére.

Ezzel a technikával nemcsak a talajban, hanem a bányabeli munkahelyek levegőjében is meghatározható a radon mennyisége, tehát a dozimetria eszköze is lehet. Így a nyomdetektorok és a mi kis laboratóriumunk is közvetve hozzájárulhatnak bányászaink egészségének megóvásához.

Gerzson István

HÍREK

Vállalatunk horgász egyesületének tagjai — a fogási eredménynapló összeállítása alapján — az elmúlt évben 9392 kg halat fogtak ki a horgászvizekből. A halak zömét — 5214 kg-ot a Pécsi tóból fogták, a rekordot egy 38 kg-os harsa kifogásával érték el.

Az elmúlt évben is igen aktívok voltak dolgozóink az üzemi demokrácia különböző fórumain. Az összesítés szerint 1980-ban vállalatunknál 3186 észrevétel, bejelentés hangzott el, a termelési tanácskozásokon 1508 dolgozó nyilvánított véleményt.

Vállalatunk szerződést kötött az OTP Baranya megyei Igazgatóságával a pénzforgalom volumenének csökkentése érdekében. Dolgozóink lehetőséget kaptak, hogy munkabérük egy részét — írásbeli bejelentésük alapján — vállalatunk az átutalási betétszámlájukra utalja át, amelyről különféle tartozásokat egyenlíthetnek ki. Az átutalt bérek egyenlege kamatozik. A részletes tudnivalókról körlevelet adtak ki.

Tovább folyt a rendszeres betegellenőrzés, illetve beteglátogatás vállalatunknál. A táppénzen tartott dolgozók közül 784 főt látogattak meg a betegellenőrök, s az ellenőrzés során tapasztalt szabálytalanságok miatt több dolgozót felelősségre vontak az üzemek vezetői. A súlyosabb vétségeknél, összesen 32 főnél 51 napi táppénzt vontak meg.

Kedvezően alakult a pártépítés. A múlt évben 46 párttagot vettek fel alapszervezeteink. A felvett tagok közül 25 fő volt a 30 éven aluli, s hét fő a nő.

Személyi HÍREK

Nyugállományba került: Kolonics Mihály TUK-előadó (II. sz. bányauzem), Molnár Imre csatlós (II. sz. bányauzem), Vecseri Gábor fenntartó vajúr (II. sz. bányauzem), Gelencsér László omlasztóvajúr (III. sz. bányauzem), Magdó József mozdonyvezető (III. sz. bányauzem), Bódog Viktor fürdőkezelő (EDÜ), Menyhart András lakatos (EDÜ), Pétersz Jakab villanyszerelő (EDÜ), Balogh István műszaki rajzoló (Kutató-mélyfúró üzem), Bán József szivattyúkezelő (Szolgáltató üzem), Fodor Józsefné konyhalány (Balatontüred).

Meghalt: Dobszai Gábor fűrészmunkás (Kutató-mélyfúró üzem).

Hangos híradó

a Kutató-mélyfúró üzemben

Az üzem kutatási épületének a földszintjén, a 7-es szobában működik az üzemi hangos híradó. Felszerelése: lemezjátszó, rádió, magnó, erősítők.

Minden reggel kétszer hangzik fel a szignál: először 7 óra 45 perckor, majd 8 óra 15-kor. A háromnegyed nyolcas adás a műhelybe és az udvarra megy, a későbbi az irodákba. Az adásidő naponta 10–12 perc, ami talán első hallásra rövidnek tűnik. Persze a stúdiózással eltöltött idő ennél sokkal több percet követel meg attól a három-négy embertől, akik ezzel foglalkoznak (nem főállásban!). A „stáb” Jurisics Lajos (műszaki), Gerzson Nóra (műsor-szerkesztő) és Szabó Tibor (bemondó), esetenként a férfi bemondó mellé hölgyet is felkérnek a színesebb, pergőbb ritmus érdekében.

Hogy miről van szó ezekben az adásokban?

A hétfő: pártnap. E napon a pártszervezet, illetve az üzemi agitációs propaganda munkabizottság vezetője által összeállított és leadott cikkek, tudósítások, felhívások, közlemények alkotják a műsort.

A kedd: KISZ-nap. Hírek, tudósítások a KISZ-élet eseményeiből.

Szerdán „Szakszervezeti élet” címmel mennek esetenként adások.

Csütörtökön az üzemvezető és a gazdasági egységek vezetői által írt „Tu-

Jurisics Lajos leadja az adást.

Egyed Imre felvétele

dósítás az üzem gazdasági tevékenységéről” címmel adnak műsort, havonta kétszer.

Pénteken jól dolgozó kollektívák bemutatására kerül sor. Ekkor hangzanak el a szocialista brigádmozgalmak hírei is. Ez a program is havonta kétszer jelentkezik, de szükség szerint többször is. A pénteki napon van szó a hétvége és a következő hét kulturális programjairól is.

Minden nemzeti és nemzetközi esemény, évforduló alkalmából a Kállai Éva KISZ-alapszervezet fiataljai ünnepi műsort adnak. A kis létszámú, de lelkesen dolgozó „stáb” az agitációs és propaganda munkabizottsággal rendszeresen tette, hogy naponta kétszer felhangozzék a szignál: először 7 óra 45 perckor, majd 8 óra 15-kor.

Heresznyi Zsuzsa

Hétvége itt, hétvége ott

Tallózás az utazási ajánlatok között

Az élet minden területén szükség van szervezetszere, az utazásainknál, rövidebb vagy hosszabb időtartamú belföldi, illetve külföldi „kirándulásainknál” sincs másként. A szervezetszere nemcsak az utazás időtartamára szűkíthető, hiszen míg odáig eljutunk, megszámlálhatatlan elintéznivalónak akad.

A legnagyobb utaztatónk, az IBUSZ pécsi irodája, a vállalatvezetés elvi hozzájárulásával üzemünkben úgynevezett összekötőkkel tartja ez évtől a kapcsolatot. Céljuk, hogy a munkahelyre vigyék utazási ajánlataikat, s az összekötő révén — megkímélve a leendő világjárókat — beszerezzék a szükséges nyomtatványokat, egészen az útlevegig. Szolgáltatásuk a csoportos utaztatás, az adminisztratív ügyintézés mellett kiterjed az üzemekből egyenlőleg utazók segítségére is.

Most az év elején szocialista brigádok részére a „Mi kollektívánk Budapestben” akció keretében „ismerje meg a fővárost!” jelszóval egyhetes és vídám hétvégi kirándulások szerveznek Budapestre, kedvezményes áron.

Így február 20–26-ig, majd március 13–19-ig

szállodai elhelyezéssel — igaz félpanzióval — városnézéssel, színházi látogatással, planetáriumi előadással, a Moulin Rougeban éjszakai szórakozással állították össze programjukat.

A négynapos útra március 19–22-én, míg a háromnaposra március 20–22-én kerül sor. A szolgáltatások itt is hasonlóak.

Az iroda belföldi túraajánlatai között tallózva a kevés idővel, s még kevesebb brigádpénzzel rendelkezők is találnak programot. Így április 4-én egy napos kirándulás Gemenc-re, majd április 18–19-én kétnapos út — Veszprém — Pannonhalma — Győr és a hónap utolsó szervezett programjaként eljuthatnak az Országba — Göcsejre 25–26-án, szintén két napra.

A kétnapos, Dunakanyar szépségeit megismergető kirándulásra május

16–17-én kerül sor, míg Szeged — Gyula nevezetességeivel május 30–31-én ismerkedhetnek meg a résztvevők. De ebben a hónapban 30-án Zalakaroson fűrődhetnek a jelentkezők.

A nyári hónapokban a brigádok megszokott balatoni kirándulásaik mellett eljuthatnak hazánk oly sok szépségét felvonultató, sajnos még nem kellően felfedezett vidékére. Így június 6–7-én két napra a Bakonyba, június 26–27–28-án három napra a Tisza-tútra. De úgynevezett főszezonban július 3–4–5-én három napra a Hortobágyi lovasnapok vendégei lehetnek, majd 25–26-án Szeged nevezetességeinek megismerése után a „Cigánybárót” tekinthetik meg a szabadtéri játékok keretében belül. Augusztusban Bugac — Kecskemét fogadja az érkezőket, s látja vendégül őket két napra, pontosan 1–2-án.

A bányásznap után szeptember 18–19–20-án háromnapos Cserháti túrára vehetnek részt a „későn ébredők”, illetve az akkor ráérők. Veress Tamás

KRESZ-totó

A Szolgáltató üzem MHSZ Honvédelmi Klub autós szakosztálya 3 fordulós KRESZ-vetélkedőt indít. Kérjük az ezen részt venni szándékozókat, hogy a megfejtéseket levelező lapon MÉV Szolgáltató üzem 7673 Kővágószőlős, KISZ iroda címre küldjék be. A három forduló alapján a legjobb megfejtők jutalomban részesülnek. Beküldési határidő: 1981. február 20. (Egy-egy kérdésre több jó válasz is lehetséges.)

1. Mi a helyes magatartás sorompó nélküli vasúti átjáró előtt?

1 A vezető — szükség szerint járművét megállítva — a ráhajtás előtt győződjék meg arról, hogy vasúti jármű közlekedik-e, vagy sem.

2 Minden esetben megáll, hogy meggyőződhessen az áthaladás veszélytelenségéről.

X Sebességét 5 km/h-ra csökkentve óvatosan továbbhalad.

2. Mi a helyes magatartás sorompós vasúti átjáró előtt a sorompó nyitott helyzetében?

1 Ha személyeket szállít, mindig meg kell állnia.

2 Minden esetben megáll és meggyőződik az áthaladás veszélytelenségéről.

X A járművel az ilyen vasúti átjárót csak fokozott óvatossággal, mérsékelt sebességgel szabad megközelíteni és késedelem nélkül kell áthaladni rajta.

3. Lehetővé kell-e tenni menetrend szerint közlekedő autóbuszoknak a megállóhelyről való elindulását, ha ezt a szándékot irányjelzővel jelezték?

1 Igen, de csak lakott területen kívül.

2 Igen, de csak akkor, ha az előzékesység nem jár lassítással.

X Igen, de csak lakott területen belül, és csak akkor, ha nem jár hirtelen fékezéssel. Ilyenkor, ha a lassítás nem elegendő, szükség esetén meg is kell állnia.

4. Mikor alkalmas az úttest párhuzamos közlekedésre?

1 Ha a jobb oldal legalább két forgalmi sáv szélességű a várakozó járművek által elfoglalt sávval együtt.

2 Csak akkor, ha legalább két forgalmi sávot mindkét irányban útburkolati jelek különítenek el.

X Ha azonos irányú forgalom számára két vagy több forgalmi sáv áll rendelkezésre.

5. Kialakult párhuzamos közlekedésben haladhat-e gyorsabban a külső sávon a járműsor, mint a belsőn?

1 Nem, mert az mindenkor szabálytalan, jobbról előzésnek minősül.

2 Ha a párhuzamos közlekedés már ténylegesen kialakult, a jobb szélső forgalmi sávba soroltak gyorsabban haladhatnak a belső sáv járműveinél.

X Csak személyautók és távolsági buszok haladhatnak el a belső sávban közlekedők mellett.

6. Külön tábla jelzése nélkül van-e a jármű sebességének megszabott határa?

1 A sebesség mértékét mindig a bekapcsolt sebességi fokozathoz kell igazítani.

2 Kellő ok nélkül nem szabad a járművel olyan lassan haladni, hogy ezzel a forgalmat akadályozzuk.

X Gépjármű — kanyarodást és tolatást kivéve — 10 km/h sebességnél lassabban nem haladhat.

7. Hogyan kell mellékútvonalról útburkolati jelekkel több sávra osztott főútra jobbra bekanyarodni?

1 Csak a jobb szélső forgalmi sávba szabad bekanyarodni.

2 A belső forgalmi sávra is rákanyarodhat, ha közben nem kell záróvonalat átlépnie és a közlekedés más résztvevőit nem zavarja vele.

X Mivel széles útra kanyarodik, nincs jelentősége a kisívű kanyarnak.

8. Legfeljebb milyen hosszú tárgyat szabad a személygépkocsi tetőcsomagtartóján szállítani?

1 Olyan hosszút mint a tetőcsomagtartó.

2 Olyan hosszút mint a személygépkocsi teljes hossza.

X Olyan hosszút, hogy a személykocsin előre vagy hátra ne nyúljon 1 m-es távolságon túl.

9. Mikor adhat hangjelzést ha személygépkocsijával lakott területen kívül közlekedik?

1 Előzési szándéka jelzésére.

2 Kikerülési szándéka jelzésére.

X Kitérés szándéka jelzésére.

10. Személygépkocsijával másik — motorhibás — személygépkocsit kíván vontatni. Az alábbiak közül melyik ennek az egyik előfeltétele?

1 A vonóeszköz legyen legalább olyan hosszú mint a vontatott személygépkocsi.

2 Az ön személygépkocsijának tényleges súlya legyen legalább a fele a vontatott gépkocsi tényleges súlyának.

X Vontatáskor az ön személygépkocsijában utas nem tartózkodhat.